

VIESTIKAPULA

SYYSKUU / 2026

Viestikapula Syyskuu / 2026

Kainuun Reservipiirien yhteinen tiedotuslehti. Perustettu vuonna 1960.

Lehti välittää tietoa yhdistysten menneestä ja tulevasta toiminnasta sekä maanpuolustukseen liittyvistä aiheista.

Julkaisija: Kainuun Reserviupseeri-
piiri ja Kainuun Reserviläispiiri

Päätoimittaja: Ossi Laine
Jänönpolku 4 88300 Paltamo

Taitto: Ossi Laine

Aineiston toimitus: oj.laine@gmail.com

Lehteen tulevaa aineistoa voi toimittaa jatkuvasti edellä olevaan sähköpostiosoitteeseen sähköpostiviestin rungossa tai liitetiedostona teksti-, word-, tai pdf-dokumenttina.

Toimitus pidättää oikeuden tarvittaessa lyhentää ja muokata tekstejä.

Kannen kuva: Ossi Laine, Kilpelänkankaan muistomerkki

Kilpelänkankaan muistomerkin on suunnitellut siellä joukkueenjohtajana taistellut arkkitehti Birger Stenbäck. Muistomerkki paljastettiin 10. elokuuta 1958, jolloin juhlatilaisuuteen osallistui noin 4000 ihmistä. Muistomerkki on muurattu paikallisista luonnonkivistä ja kuvaa niiden miesten lujaa tahtoa, joidenka muistoksi aseveljet sen pystyttivät. Kypärä, muistomerkin päällä, on merkki määränpäästä, jonka sadat puolustajat Kuhmon taisteluissa näissä maastoissa kohtasivat.

Sisällysluettelo

- 2 Sisällysluettelo
- 3 Kuhmo rakentaa turvallisuutta yhdessä, Juhana Juntunen
- 4 Kainuun Rajavartioston tervehdys, Marko Saareks
- 5 Kuhmon Maanpuolustusjuhla, ohjelma
- 6 Pääkirjoitus, Ossi Laine
- 7 Tärkeän asian äärellä, Kari Kinnunen
- 8 Reserviläisten tärkeä rooli nähdään tänään, Mikko Polvinen
- 9 Kuhmolaiset dronekoulutuksen edelläkävijöinä Auvo Kärnä
- 12 Maanpuolustusnaiset mukana vahvistamassa turvallisuutta läähellä ihmistä, Pohjois-Pohjanmaan piirin tiedotustiimi
- 13 Vihollispartio Ontojärvellä, Auvo Kärnä
- 16 Sotahistoriatyön merkkimies on poissa, Tenho Tikkanen, Ossi Laine -
- 17 Vapaussodan Kainuun perinneyhdistyksen toimintaa, Ossi Laine
- 19 Sihteeri, Väinö Mononen
- 25 Tulta toukokuussa -haastekampanjassa menestystä Kainuuseen, Ossi Laine
- 27 Sotahistorian matkalla Lieksasta Ilomantsiin, Ossi Laine
- 30 Latu-patsas kunnioittaa kaikkien Rukajärven veteraanien hiihtotaittoa, Ossi Laine
- 31 Kajaanin Reserviläiset perustivat drone-kerhon Kalle Loisa
- 32 SRA-ammunnan piirinmestaruuskisat ammuttiin Puolangalla, Kalle Loisa
- 34 Kainuulaisten joukkue SRA-Sm-kisoissa Syndaleniissa
- 34 Varautumisseminaari, Kajaanin kaupungintalo
- 36 Tule mukaan reserviläistoimintaan

Kuhmo rakentaa turvallisuutta yhdessä

Juhana Juntunen, kaupunginjohtaja, Kuhmo

Kainuun maakunnallinen maanpuolustusjuhla kokoaa jälleen yhteen ihmisiä, joille Suomen turvallisuus, itsenäisyys ja yhteinen vastuu ovat tärkeitä arvoja. Kuhmon kaupungin puolesta toivotaan kaikki osallistujat lämpimästi tervetulleiksi juhlaan raja-kaupunkiimme.

Kuhmo tunnetaan ennen kaikkea vahvasta puunjalostusteollisuudesta, kulttuurista ja sotahistoriasta. Olemme laaja rajapitäjä Euroopan unionin ulkorajalla. Rajan läheisyys on vuosisatojen ajan vaikuttanut alueemme ihmisten elämään. Samalla se on opettanut meille turvallisuuden merkityksen. Turvallisuus ei ole koskaan ollut itsestäänselvyys, vaan asia, jota on rakennettava joka päivä.

Maanpuolustuksen merkitys näkyy Kuhmossa myös vahvana historiallisena perintönä. Talvisodan aikana Kuhmossa käytiin koko sodan kannalta merkittäviä taisteluja. Ratkaisevat torjuntavoitot ja puolustajien poikkeuksellinen sitkeys muodostavat tärkeän osan sekä paikallista että kansallista historiaa. Nämä tapahtumat muistuttavat siitä, kuinka suuri merkitys maanpuolustustahdolla on kansakunnan selviytymiselle vaikeina aikoina.

Talvisodan historia kiinnostaa edelleen laajasti suomalaisia ja myös kansainvälisiä vierailijoita. Vuosittain suuri joukko kävijöitä tutustuu Kuhmon sotahistoriallisiin kohteisiin ja taistelupaikkoihin. Kiinnostus kertoo siitä, että menneisyydellä on edelleen tärkeä tehtävä nykyisyyden ymmärtämisessä. Historian tunteminen auttaa hahmottamaan niitä arvoja, joiden varaan suomalainen yhteiskunta on rakentunut ja joiden puolesta myös tulevat sukupolvet kantavat vastuuta.

Nykyisessä turvallisuusympäristössä maanpuolustus on kokonaismaanpuolustusta. Suomalaisen yhteiskunnan vahvuutena on kokonaisturvallisuuden toimintamalli, jossa viranomaiset, järjestöt, yritykset, yhteisöt ja kansalaiset toimivat yhdessä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kokonaisturvallisuus rakentuu yhteistyöstä ja kyvystä varautua erilaisiin häiriötilanteisiin. Se näkyy arjessa niin pelastus- ja turvallisuuspalveluissa, huoltovarmuudessa, vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä kuin ihmisten halussa auttaa toisiaan.

Kainuussa yhteistoiminnalla on pitkät perinteet. Maakuntamme vahvuus on ollut kyky tehdä yhteistyötä yli organisaatio- ja kuntarajojen.

Maanpuolustusjuhla on erinomainen osoitus tästä. Se kokoaa saman päämäärän äärelle puolustusvoimat, Rajavartiolaitoksen, viranomaiset, maanpuolustusjärjestöt, seurakunnan ja lukuisat vapaaehtoiset toimijat. Samalla juhla tarjoaa mahdollisuuden osoittaa arvostusta kaikille niille, jotka tekevät työtä Suomen turvallisuuden hyväksi.

Kiitän lämpimästi tapahtuman järjestäjiä, yhteistyökumppaneita ja vapaaehtoisia heidän arvokkaasta työstään. Toivotaan kaikille osallistujille antoisaa juhlapäivää, hyviä kohtaamisia sekä mahdollisuuden pysähtyä pohtimaan niitä asioita, jotka yhdistävät meitä suomalaisina.

Turvana kaikissa oloissa

Teksti: Marko Saareks, eversti, Kainuun Rajavartioston komentaja

Arvoisat Viestikapula-lehden lukijat, Kainuun reserviläiset ja maanpuolustusväki!

Kainuun rajavartiosto toimii Kainuussa ja Koillismaalla pitäen yllä rajaturvallisuutta Venäjän vastaisella 406 kilometrin mittaisella rajaosuudella. Toiminta-alue on laaja ja lakisääteisiä tehtäviä on runsaasti rauhanajan tehtävistä sotilaallisen maanpuolustuksen tehtäviin, joten palkatun henkilöstön, reserviläisten ja kaluston tulee olla huippuluokkaa ja tilannekuvan reaaliaikainen.

Kainuun rajavartiosto on monipuolinen turvallisuusviranomaisen turvana kaikissa oloissa vuoden jokaisena päivänä. Rajavartiolaitoksen arvot – luotettavuus, ammattitaito ja yhteistyökyky, ovat mukana toiminnassamme vuoden jokaisena päivänä.

Kainuun rajavartioston organisaatioon kuuluvat esikunta ja viisi rajavartioasemaa. Venäjän vastaisen valtakunnan rajan valvonnasta vastaavat Kuhmon, Suomussalmen, Kuusamon, Korttesalmen ja Vartiuksen rajavartiolasemat. Itärajan kansainväliset rajanylityspaikat Kuusamossa ja Vartiuksessa ovat tällä hetkellä suljettuina Valtioneuvoston päätöksellä johtuen välineellistetyin maahantulon paineista.

Kainuun rajavartioston toimintakyky on huippuluokkaa kaikkina vuorokauden aikoina vuodenaikasta riippumatta. Rajojen valvontaa suoritetaan modernilla kalustolla ja rajakoirilla. Lisäksi vasta valmistunut itärajan esteita on välttämätön osa tehokasta rajaturvallisuusjärjestelmää, koska välineellistetyin maahantulon tilannetta ei ole mahdollista hallita tehokkaasti, uskottavasti ja työturvallisesti ilman esteitä. Rajatarkastuksia tehdään Kuusamon ja Kajaanin lentoasemalla ammattitaitoisten rajavartioiden toimesta.

Turvallisuusympäristömme elää jatkuvassa muutoksessa, häiriötilanne itärajalla on edelleen päällä eikä rajatilanne ole vakaa. Meillä on itärajan naapurina valtio, joka käy parhailaan hyökkäyssotaa Ukrainassa, mikä haastaa meitä toimimaan entistä valppaammin. Tämän epävarmuuden keskellä voin vakuuttaa teille sen, että Kainuun rajavartioston vahva suorituskky, nykyaikainen kalusto ja korkeasti koulutettu sitoutunut henkilöstö hoitaa lakisääteiset tehtävämme horjumatta ja ammattitaidolla.

Kainuun rajavartiosto arvostaa sitä tärkeää vapaaehtoistyötä, mitä te Kainuun reserviläiset teette reserviläisten sotilastaitojen ja –tietojen ylläpitämiseksi. Vapaaehtoisella maanpuolustustyöllä ja tiiviillä yhteistyöllä on kokonaisuudessa korvaamaton rooli. Reserviläiset ovat Kainuun rajavartioston sodanajan joukkojen runkohenkilöstöä ja tärkeässä roolissa sotilaallisessa maanpuolustuksessa. Aktiiviset reserviläiset mahdollistavat kertausharjoitusten onnistuneen läpiviennin ja puolustusvalmiuden ylläpitämisen ja kehittämisen. Teidän sitoutumisenne ja halunne ylläpitää valmiutta vahvistavat alueemme kriisinkestävyyttä ja luovat yhteistä uskoa tulevaan.

Tämän päivän turvallisuus ja korkea maanpuolustustahto eivät ole syntyneet tyhjiössä. Ne perustuvat sille vankalle peruskivelle, jonka sotiemme veteraanit meille jättivät. Kiitän lämpimästi Kainuun reserviläisiä ja Viestikapula-lehden lukijoita tuestanne ja arvokkaasta panoksestanne yhteisen turvallisuutemme eteen. Veteraanien perintöä kunnioittaen katsoimme luottavaisina tulevaan.

KUTSU

Kainuun maakunnallinen maanpuolustusjuhla Kuhmossa 18.9.2026

- 10.00 Jumalanpalvelus Kuhmon kirkossa
11.00 Siirtyminen jalkamarssina sankarihautausmaalle
- seppeleenlasku, koululaisten kuorolauluesitys ja hartaus
11.00 Lounas Kuhmo-talossa ja kalustoesittely Kuhmo-
- 13.00 talon rannassa
- Sotilaskotiauto Metsänhenki
13.15 Pääjuhla Kuhmo-talon Lentua-salissa

*Korpilinna, kuvannut vuonna 1937 Eelis Hyttinen,
Kuhmon Kotiseutuyhdistyksen kokoelma*

Tulevaisuuden turva

Teksti: Ossi Laine, Toiminnanjohtaja, Kainuun Reserviupseeriipiiri/Kainuun Reserviläispiiri

Maanpuolustustahto ei synny tyhjästä. Se rakentuu historian tunte-
muksesta, yhteisistä arvoista ja niistä
ihmisistä, jotka jaksavat tehdä työtä
yhteisen turvallisuutemme eteen päi-
västä toiseen. Myös silloin, kun siitä ei
saa kiitosta eikä kunniaa. Maanpuo-
lustustahto on voimavara, joka näkyy
teoissa, asenteissa ja valmiudessa
kantaa vastuuta.

Reserviläistoiminta ei ole vain am-
muntaa, liikuntaa, kokouksia tai yh-
distystoimintaa. Kaikki nämä ovat tär-
keitä, mutta niiden taustalla on paljon
muutakin.

Reserviläisen tehtävä on ylläpitää
omaa toimintakykyään, osaamistaan
ja valmiuttaan. Yhtä tärkeää on kui-
tenkin ylläpitää sitä henkistä valmiut-
ta, joka tekee puolustamisesta mah-
dollista. Aseellisella puolustuskyvyllä
ei ole samaa merkitystä ilman tahtoa
käyttää sitä tarvittaessa. Siksi maan-
puolustustahto on todellinen turval-
lisuustekijä.

Paikallisten reserviläisyhdistysten
rooli perinnetyössä on korvaama-
ton. Rajaseuduilta kaupunkeihin asti
tehty vapaaehtoistyö pitää huolen
siitä, että maanpuolustushenki pysyy
elävänä ja toimintakykyisenä kaik-
kialla Suomessa. Veteraanien perintö
velvoittaa meitä jatkamaan työtä sa-
malla tavalla jota edeltäjämme meille
osoittivat.

Maanpuolustuksen ja veteraanipe-
rinteen todellisuus ulottuu kaikkialle.
Kainuussa tämän työn merkitys ko-
rostuu erityisellä tavalla. Alueen his-
toria, talvisodan taistelut, rajaseudun
elämä ja sukupolvien kokemukset
muodostavat ainutlaatuisen kokonai-
suuden. Monilla paikkakunnilla sodan
tapahtumat eivät ole pelkästään vain
historian kirjoissa, vaan ne ovat osa
paikallisten ihmisten, perheiden ja
sukujen historiaa.

Siksi paikallista perinnetyötä tarvi-
taan. Reserviläistoiminnan ytimessä
on aina myös ollut jatkuvuus, taito
siirtää menneiden sukupolvien pe-
rintö ja opit eteenpäin niille, jotka
astuvat riviin meidän jälkeemme.
Perinnetyö ei ole kuitenkaan pelkkää
menneisyyden muistelua. Se on tule-
vaisuuden rakentamista.

Perinnetyö näkyy monella tavalla. Se
on veteraanien ja heidän läheisten-
sä muistamista. Se on haastattelujen
ja valokuvien tallentamista, sotahis-
toriallisten kohteiden ylläpitämistä,
kunniavartioita, seppeleenlaskuja ja
juhlatilaisuuksia. Se on sankarihau-
tojen äärellä kunniavartioita jouluna,
itsenäisyyspäivänä ja muina kansalli-
sesti merkittävinä päivinä.

Samalla se on nuorten kohtaamista
ja historian kertomista heille tavalla,
joka tekee menneisyydestä ymmär-
rettävää.

Se on sotahistoriallisia retkiä taistelu-
paikoille, museoiden ja näyttelyiden
tukemista sekä paikallisten tarinoiden
säilyttämistä. Se on keskustelua siitä,
mitä itsenäisyys, vastuu ja yhteisölli-
syys merkitsevät tämän päivän Suo-
messä. Perinnetyössä ei ole kysymys
vain siitä, mitä tapahtui. Yhtä tärkeää
on pohtia, mitä tapahtuneesta voi-
daan oppia, kuinka arvokasta rauha
on.

Pitkän linjan reserviläisaktiivi kuh-
molainen Heikki Pitäjämäki poistui
joukostamme 9.5.2026. Hänen muis-
tokirjoitus on toisaalla tässä lehdessä,
mutta on syytä vielä tuoda esille hä-
nen työ vapaaehtoisen maanpuolus-
tuksen parissa. Opimme tuntemaan
Heikin miehenä, jolla oli monta rautaa
tulessa yhtä aikaa. Heikille reserviläis-
toiminta ei ollut pelkkä harrastus – se
oli elämäntapa, jolle hän omisti sydä-
mensä usean vuosikymmenen ajan
Kuhmossa. Hän uskoi vakaasti siihen,
että maan turvallisuus ja itsenäisyys
rakentuvat jokaisen kansalaisen tah-
dosta ja valmiudesta.

Erityisen lähellä Heikin sydäntä oli ar-
vokas perinnetyö. Hän teki korvaama-
tonta työtä veteraanihaastattelujen
parissa, taltioiden sotiemme sukupol-
ven muistoja ja kokemuksia tuleville
polville. Tämän työn kautta hän piti
huolta siitä, että veteraanien perintö
ja Kuhmon seudun sotahistoria siirty-
vät katkeamattomana ketjuna eteen-
päin.

Tärkeän asian äärellä

Teksti: Kari Kinnunen, Kainuun Reserviläispiiri, puheenjohtaja

”Jäsenistön keski-ikä on 54 vuotta. Me vanhempaan jäsenistöön kuuluvat olemme kantaneet huolta järjestömmme ukkoutumisesta, mutta hienosti ilmassa on vahvoja merkkejä keski-ikäen alenemisesta ja nuorempien mukaan lähtemisestä”.

Kainuussa perinteistä Maanpuolustusjuhlaa vietetään tällä kertaa Kuhmossa. Juhla kokoaa kainuulaisia isänmaan ystäviä jälleen tärkeän asian äärelle.

Kuhmo ja Suomussalmi ovat Kainuun alueen tärkeitä paikkakuntia niin sotahistorian kuin nykyisen maanpuolustushengen vaalimisessa ja ylläpitämisessä.

Sotavuosien historiasta on hyvä amentaa erityisesti henkistä pääomaa tämän päivän kiihkeään elämänrytmiin tutustumalla alueiden kunnostettuihin taistelupaikkoihin esimerkiksi Jyrkänkoscilla ja Raatteessa. Sotiemme veteraanisukupolven ponnistukset ja uhraukset tulevat hyvin esille alueemme näissä sekä useissa muissa alueemme kohteissa.

Reserviläistoiminnan vahva kasvu jatkuu edelleen. Kainuun Reserviläispiirin jäsenmäärä hipoo jo tuhatta. Nyt syyskuussa 2026 jäseniä on 979. Jäsenistämme miesten osuus on 91 prosenttia, naisia 57 eli lähes kuusi prosenttia. Lisäksi jäsenistössä on nuorisojäseniä, mikä onkin ilahduttavaa.

Jäsenistön keski-ikä on 54 vuotta. Me vanhempaan jäsenistöön kuuluvat olemme kantaneet huolta järjestömmme ukkoutumisesta, mutta hienosti ilmassa on vahvoja merkkejä keski-ikäen alenemisesta ja nuorempien mukaan lähtemisestä.

Suomalainen maanpuolustushenki ja kiinnostavien harrastus- ja koulutusmahdollisuuksien tarjoaminen ovat luoneet merkittävää uutta kiinnostusta vapaaehtoiseen maanpuolustusharrastukseen.

Ammunta, maastotoiminta, liikunta ja urheilu ovat perinteisesti kuuluneet reserviläisiä kiinnostaviin toimintoihin ja nämä muodostavatkin Reserviläisliiton toiminnan rungon. Piirimme yhdistyksissä onkin tehty vahvaa työtä esimerkiksi ammunnan harrastusmahdollisuuksien kehittämiseksi, mutta myös nykyaikaiset toiminnot kuten dronetoimintaan perehtyminen kuuluvat asiaan.

Ehkä parhaiten Reserviläisliitto tunnetaan myös Kainuussa seppeleenlaskuista ja maanpuolustusjuhlista, joita järjestetään niin Kainuun kunnissa kuin kautta koko maan.

Sotiemme veteraanien tukeminen ja veteraaniperinteiden vaaliminen ovat aina olleet lähellä reserviläisten sydäntä. Myös Kainuun Reserviläispiiri on mukana tammenlehvätoiminnassa, kuten aiemmin oli veteraani- ja lottajärjestöissä.

Kainuun Reserviläispiirin puolesta toivotan kaikille Viestikapulan lukijoille hyvää syksyä ja joulun odotusta! Syksy on vilkasta aikaa eräilyn sekä muiden reserviläistoimintaan vahvasti liittyvien monipuolisten harrastusten parissa.

Reserviläisten tärkeä rooli nähdään tänään

Teksti: Mikko Polvinen, kansanedustaja

Euroopassa uskottiin rauhan olevan pysyvää, koska kylmän sodan päättymisen jälkeen sotilaallinen uhkakuva heikkeni monissa maissa. Massa-armeijoita pidettiin aiempaa tarpeettomampina ja samalla haluttiin säästää kustannuksia sekä siirtää ammattimaisempiin joukkoihin.

Kylmän sodan päättyminen, Neuvostoliiton hajoaminen 90-luvun alussa ja sitä seuranneet kolme rauhallisempaa vuosikymmentä saivat Euroopan luopumaan yleisistä asepalveluksista. Suomi kuuluu maihin, jotka eivät asepalveluksesta luopunut.

Reserviläisyys on uudessa ajassa tärkeämpi kuin pitkään aikaan, mutta sen merkitys on myös muuttunut. Aikaisemmin reserviä tarkasteltiin ennen kaikkea sodanajan lisävoimana: joukkona, joka kutsutaan palvelukseen vasta kriisin syttyessä. Nyt reserviläisyys on laajempi turvallisuuspoliittinen ja yhteiskunnallinen kysymys. Se liittyy valmiuteen, kriisinsietokykyyn, osaamiseen ja siihen, miten koko yhteiskunta kestää paineita poikkeusoloissa.

Olen kansanedustajan tehtävässäni tavannut usein Itämeren maiden kollegoita, jotka ovat väsymättömän kiinnostuneita Suomen suhtautumisesta turvallisuuspoliittisiin kysymyksiin. Usein keskustelun keskiöön tulee asepalveluksemme malli ja reserviläisyys.

Suomen kaltaisessa maassa reserviläisyys on osa kansallista turvallisuusajattelua. Pienen väestöpohjan maalle laaja reservi on keino ylläpitää uskottavaa puolustusta ilman, että kaikki resurssit sidotaan pysyväan massa-armeijaan. Ajatus on yksinkertainen: rauhan aikana yhteiskunta toimii normaalisti, mutta sen taustalla

on osaava väestö, joka voidaan tarvittaessa mobilisoida nopeasti. Tämä on ollut Suomen mallin vahvuus pitkään ja se on yhä puolustuksemme ydintä.

Maailma on muuttunut. Sota ei näytä enää samalta kuin kylmän sodan aikana. Kyberuhkat, hybridioperaatiot, informaatiovaikuttaminen, pitkän kantaman asejärjestelmät ja miehitettävät järjestelmät ovat tuoneet puolustukseen uusia ulottuvuuksia. Venäjän hyökkäyssota teki näkyväksi laajan kokonaisturvallisuusajattelun tarpeellisuuden.

Reserviläisyyden ei pidä olla vain perinteistä kenttäarmeijaa varten rakennettu järjestelmä. Sen pitää olla myös kykyä toimia verkossa, viestinnässä, logistiikassa, lääketieteessä, huollossa, energiahuollossa ja yhteiskunnan kriittisissä toiminnoissa. Toisin sanoen reserviä tarvitaan entistä enemmän, mutta sen osaamisprofiili on entistä monipuolisempi.

Reserviläisyyden muutos liittyy myös aikaan ja elämäntapaan. Ennen ajateltiin, että reserviläinen on lähinnä sotilaskoulutuksen saanut aikuinen, joka käy kertausharjoituksissa. On valmiina tehtäväänsä mikä on varusmiespalveluksessa koulutettu. Nyt reserviläisen siviilissä hankitun erityisosaamisen merkitys kasvaa. IT-ammattilainen, lääkäri, sähköinsinööri, logistiikkaosaaja tai viestinnän ammattilainen voi olla kriisin aikana arvokkaampi kuin moni perinteinen asejärjestelmä. Tämän vuoksi reserviä pitäisi kehittää enemmän osaamisreservin suuntaan, ilman että taitelukykyä unohdetaan.

Yksi reserviläisyyden suurista vahvuuksista on sen yhteiskunnallinen sitovuus. Kun suuri osa kansasta on tavalla tai toisella suorittanut asepal-

veluksen tai kuuluu reserviin, maanpuolustus ei näyttäydy yksin ammattilaisten tehtävänä. Se luo yhteistä ymmärrystä, vastuunkantoa ja verkostoja, joita ei voi ostaa rahalla. Samalla reservi luo signaalin ulospäin: maa ei ole helposti painostettavissa, koska sen puolustaminen ei ole kapea erikoisala vaan koko yhteiskunnan asia.

Reserviläisyyden tulee elää ajassa. Järjestelmää tulee uudistaa aikamme vaatimuksiin ja nykyajan uhkiin. Siksi tarvitaan joustavuutta: harjoittelun pitäisi olla modernia, vapaaehtoisuutta pitäisi hyödyntää enemmän ja kertausharjoitusten sekä digitaalisen koulutuksen pitäisi tukea eri elämäntilanteita. Reservi ei ole tehokas vain siksi, että se on suuri. Se on tehokas silloin, kun se on osaava, motivoitunut ja nopeasti käyttöön otettavissa.

Nykyajassa reserviläisyyden tarve on lopulta kahden asian yhteispeliä: se on edelleen sotilaallinen välttämättömyys, mutta samalla se on yhteiskunnan resilienssin mittari. Maailmassa, jossa turvallisuus ei ole pysyvää ja jossa kriisit voivat syntyä nopeasti, reservi on vakuutus.

Usealle meistä reserviläisyys on elämäntapa. Se yhdistää ja luo verkostoja. Reserviläisyys rakentaa aitoa ystävyyttä maanpuolustuksen hengessä. Ja lopulta se on maanpuolustuksemme tärkeä kulmakivi.

Sen minä ulkomaalaisille kansanedustajakavereilleni vastauksena heidän vakavimpaan kysymykseen aina reserviläisistämme ylpeänä vastaankin.

Hyvää syksyä reserviläisyyden parissa kaikille.

Kuhmolaiset droonikoulutuksen edelläkävijöinä

Teksti ja kuvat: Auvo Kärnä

”Kurssin myötä koulutetut osaavat lennättää lentolaitetta turvallisesti ja hallitusti ja lennätykseen liittyvät säännökset, vaatimukset ja rajoitteet tunnetaan. Kurssin jälkeen tiedetään miten droonilla suunnistetaan, kohteet paikannetaan, miten saadaan kuvia ja videoita ja kuinka materiaali jaetaan ja striimataan YouTubeen”

Kurssin 2-vaiheen kouluttaja, Timo Kyllönen kertoo dronetoiminnan perusasioita.

Lennokit ovat olennainen osa suomalaisen maanpuolustuksen uutta aikakautta. Miehittämätön sotilasilmailu on nykyaikaista sodankäyntiä ja tänä päivänä tärkeä osa Suomen turvallisuutta. Puolustusvoimat seuraa tarkasti Ukrainan sodan tilannetta ja taistelukentällä tapahtuva kehitys ja muutokset pyritään ottamaan heti opiksi. Viime aikoina on moninaisten lennokkien menestyksekkään toiminnan vastavoimaksi kehittymässä myös entistä parempi lennokkien torjuntakyky.

Tänä päivänä lennokkikoulutus on jo osa varusmieskoulutusta. Puolustusvoimien lennokkikoulutus aloitettiin joukko-osastoissa syksyllä 2023 koulutushaara ja erikoiskoulutusjaksoilla. Ensimmäisessä vaiheessa koulutettiin joukko-osastojen lennätyksen opettajat, jotka ovat sen jälkeen siirtäneet osaamistaan eteenpäin muulle henkilökunnalle ja varusmiehille.

Oppeja annetaan jo reserviläisillekin mutta tässä vaiheessa rajallisesti, sillä kouluttajista, välineistöstä ym. resursseista on vielä niukkuutta.

Kuhmon reserviupseeritkin ovat jo odottaneet milloin oppia lennokeista voitaisiin saada kertausharjoituksissa tai MPK:n (Maanpuolustuskoulutusyhdistys) kautta.

Oppia on toki tarjolla sieltä missä tänä päivänä on melkein kaikki muukin eli YouTubeissa mutta ei se mikään joukkojen kouluttamisen ratkaisu ole. Tällä hetkellä droonikoulutusta (hakusana: miehittämätön sotilasilmailu) on jo tarjolla MPK:llakin, mikä mielihyvällä todettakoon.

Niinpä Kuhmon reserviupseereissa päätettiin ryhtyä toimeen itse ja kehittää koulutuspaketti, jolla saavutettaisiin dronen lennättämisen perustaidot.

Lennokkien lennättämisen lähtökohalta on rekisteröityminen drone-operaattoriksi ja lennättämiseen vaadittavan kokeen suorittaminen. Netissä on kattava ohjesivusto droneinfo.fi, josta selviää mitä dronen lennättäjän tulee tietää ja hallita. Sivustolta löytyy myös koulutusmateriaali ja linkki verkkokokeeseen.

Reserviupseerien järjestämällä dronekurssilla lokakuussa 2025 käytettiin paitsi droneinfo.fi -sivuston opiskelumateriaalia, myös MPK:n vastaavaa, hieman laajempaa sisältöä.

Kurssilla oli 9 reserviupseeria, opintoja suoritettiin neljänä iltana parin tunnin sessioissa, yhtenä iltana suoritettiin verkkoteoriakoe ja sen jälkeen lähdettiin lennättämään drooneja pienryhmissä.

Urpo Piirainen lennättäjänä, Martti Haverinen kartturina ja Timo Kyllönen ohjaa työparia.

Ensimmäisen vaiheen koulutuksen (A1/A3 verkkoteoriakokeen materiaali, rekisteröityminen ja verkkokoe) veti Auvo Kärnä ja toisen Timo Kyllönen Kipinämediasta (käytäntö/kopterin hallitseminen, kuvaaminen, livestriimaus ja lennättäminen).

Toukokuussa 2026 kurssi järjestettiin toistamiseen, jolloin mukaan tulivat muutkin maanpuolustusjärjestöt (Reserviläiset ja Maanpuolustusnaiset).

Kurssin myötä koulutetut osaavat lennättää lentolaitetta turvallisesti ja hallitusti ja lennätykseen liittyvät säännökset, vaatimukset ja rajoitteet tunnetaan. Kurssin jälkeen tiedetään, miten droonilla suunnistetaan, kohdetta paikannetaan, miten saadaan kuvia ja videoita ja kuinka materiaali jaetaan ja striimataan YouTubeen.

Kun uutta opetellaan, on tärkeää, että taitoja pääsee harjoittelemaan riittävästi. Lennättämistä, kuvaamista, striimausta, jne. on harjoiteltava niin

paljon, että siitä tulee rutiinia ja taidot painuvat lihasmuistiin. Se korostuu entisestään seuraavalla tavoitetasolla, FPV- (First-Person View) lennokkien hallinnassa.

Kuhmon reserviupseerit onkin juuri aloittanut kaikille avoimen FPV-dronekoulutuksen, jonka avaus ja infotilaisuus pidettiin Kuhmon kaupungintalon valtuustosalissa la 29.8.

Tavoitteena on kouluttaa mahdollisimman monta FPV-pilottia ja pysyä tässä erikoisosaamisen lajissa kehityksen mukana.

Koulutus lähtee liikkeelle simulaattoriharjoittelusta ja etenee vähitellen oikeitten FPV-droonien lennätykseen ja laitetekniikan tuntemuksen lisäämiseen.

Live-tapaamisten lisäksi koulutukseen kuuluu säännölliset Teams-palaverit, jossa selvitetään kaiken moisia simulaattoreihin, ohjaimiin ja itse droo-

neihin liittyviä kysymyksiä. FPV-ryhmällä on myös oma Watsap-ryhmä, jossa on kätevää vaihtaa kokemuksia ja selvittää eteen tulleita ongelmia.

Ryhmään ja sitä myöten koulutukseen pääsee edelleen mukaan. Jos asia kiinnostaa, ota yhteyttä Kuhmon reserviupseereihin – olemme paikalla myös Kainuun maakunnallisessa maanpuolustusjuhlassa Kuhmossa pe 18.9. Puolustusvoimien kalustonäytelyn yhteydessä esittelemässä droonikoulutustamme ja toimintaamme.

Toisella droonikurssilla olivat mukana myös Kuhmon maanpuolustusnaiset ja reserviläiset. Helena Komulainen ohjaa droonia, Mari Leväsalu, Timo Kyllönen ja Janne Salmensuu seuraavat lennätystä.

Kuhmon FPV-droonikurssin avaus- ja infotilaisuudessa 29.8.-26 länäölleel kouluttajat Eero Helin, Jari Hyppönen ja Juha Reinikka

Maanpuolustusnaiset mukana vahvistamassa turvallisuutta lähellä ihmistä

Teksti: MNL Pohjois-Pohjanmaan piirin tiedotustiimi

”Maanpuolustusnaisten Liiton paikallisyhdistysten tekemä vapaaehtoistyö on tärkeä osa laajempaa kokonaisturvallisuutta.”

Mitä tapahtuisi, jos sähkökatkeaisivat pitkäksi aikaa, tietoliikenneyhteydet häiriintyisivät tai arjen palvelut eivät toimisi normaalisti? Tällaisissa tilanteissa yhteiskunnan kriisinkeskeytyvyys ei perustu ainoastaan viranomaisten toimintaan. Myös tavallisten kansalaisten tiedoilla, taidoilla ja toimintakyvyllä on suuri merkitys. Kun ihmiset osaavat varautua ja toimia häiriötilanteissa, vahvistuu samalla koko yhteiskunnan kyky selviytyä poikkeavista tilanteista. Tästä näkökulmasta Maanpuolustusnaisten Liiton paikallisyhdistysten tekemä vapaaehtoistyö on tärkeä osa laajempaa kokonaisturvallisuutta.

Turvallisuusympäristön muuttuessa myös ihmisten kiinnostus omaa varautumistaan ja turvallisuustaitoja kohtaan on kasvanut. Maanpuolustusnaisten Liiton paikallisyhdistysten toiminta on konkreettista kansalaisten toimintavalmiuksien ja yhteistyön vahvistamista. Kokonaisturvallisuus rakentuu paikallisesti yhteistyössä ihmisten osaamisesta ja halusta auttaa, kun poikkeustilanne yllättää.

Mitä Pohjois-Pohjanmaan piirin maanpuolustusnaiset tekevät?

Maanpuolustusnaisten Liiton Pohjois-Pohjanmaan piiriin kuuluu kahdeksan paikallisyhdistystä: Kajaanin, Kuhmon, Kuusamon, Lakeuden, Oulun, Pudasjärven, Raahen seudun ja Suomussalmen maanpuolustusnaiset.

Pohjois-Pohjanmaa on laaja maakunta, jossa on sekä suuria kaupunkikeskuksia että harvaan asuttuja alueita. Välimatkat, sääolosuhteet, ikääntyvä väestö ja palvelujen saatavuus voivat korostaa paikallisen varautumisen merkitystä.

Kaija Karhu kertomassa varautumisillassa häiriö- ja poikkeusolojen varautumisesta

Kokonaisturvallisuuden ja varautumisen osaamista vahvistetaan monipuolisilla koulutuksilla ja yhteistyöllä paikallisten toimijoiden kanssa. Maanpuolustusnaisten Liiton paikallisyhdistykset ylläpitävät ja kehittävät jäsentensä tietoja ja taitoja tutustumalla muun muassa Puolustusvoimien, Suomen Punaisen Ristin, Vapaaehtoisen pelastuspalvelun sekä oman kunnan tai kaupungin varautumiseen ja turvallisuustyöhön. Toiminnassa yhdistyvät myös yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitäminen sekä kulttuuriin, Suomen historiaan ja maanpuolustukseen liittyvät teemat. Yhdistykset osallistuvat erilaisiin juhla- ja muistopäiviin sekä avustustoimintaan ja tapahtumiin, mikä tarjoaa samalla mahdollisuuden tehdä toimintaa ja vapaaehtoista maanpuolustustyötä tutuksi laajemmalle yleisölle.

Maanpuolustusnaisten Liiton Pohjois-Pohjanmaan piiri pitää esillä yhdistysten toimintaa ja varautumiseen liittyviä teemoja myös viestinnän keinoin. Verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja yhteistyökumppaneiden julkaisuissa kerrotaan ajankohtaisesta toiminnasta, annetaan tietoa varautumisesta ja tuodaan esille erilaisia mahdollisuuksia osallistua mukaan toimintaan.

Näin tieto kulkee eteenpäin, ja yhä useampi voi löytää itselleen sopivan tavan osallistua sekä vahvistaa omaa ja yhteisönsä valmiutta erilaisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa.

Varautuminen vaatii opettelua

Varautuminen ei tarkoita ainoastaan materiaalisesta varautumisesta huolehtimista, kuten kotivarasta tai välttämättömistä tarvikkeista, vaan yhtä tärkeää on huolehtia omasta osaamisesta ja toimintakyvystä. Maanpuolustusnaisten koulutusajattelussa korostetaan sitä, että varautunut kansalainen pystyy toimimaan häiriötilanteessa, auttamaan lähipiiriään ja sitä kautta vahvistamaan koko yhteiskunnan resilienssiä. Näinä päivinä on erityisen tärkeää osata tunnistaa luotettava tieto ja välittää sitä eteenpäin.

Paikallisyhdistykset tarjoavat matalan kynnyksen mahdollisuuden oppia, harjoitella ja tehdä yhdessä. Yhdessä toimiessa voidaan jakaa henkilökohtaista osaamista toinen toiselle, ja samalla syntyy verkostoja ja yhteisöllisyyttä. Kun ihmiset tuntevat toisensa ja tietävät, miten erilaisissa tilanteissa toimitaan, on helpompaa auttaa ja tukea toisia myös silloin, kun normaali arki järkkyy.

Kalliolahteen haudattiin 11 vihollisen kaatunutta. puissa näkyvät ristit merkitty korostusvärillä

Neuvostoliiton tuhojapartio Ontojärvellä

Teksti ja kuvat: Auvo Kärnä

Talvisodan taisteluja käytiin Kuhmossa kiivaimmin helmi-maaliskuussa 1940. Mottitaistelut jatkuivat monin paikoin Saunajärven tielle pysäytettyä Nikolai Gusevskin johtamaa 54. divisioonaa vastaan ja vihollisen hyökkäykset Kuusijoki-linjalle voimistuivat heidän pyrkiessä tovereittensa avuksi. Kesselin – Kälkäsen maastossa oli käyty kovia, joskin menestyksekkäitä korpitaisteluja Dolinin hiihtopataljoonaa vastaan mutta paine ei hellittänyt.

Hiihtopartioita liikkui edelleen väli-maastossa ja selustassa kaukana-kin rintamalinjoista. Eräs tällainen oli Ontojärvellä ilmestynyt osasto, jonka tehtävänä tiedetään olleen huoltokuljetusten kannalta tärkeällä Kuhmo-Sotkamo -maantiellä sijaitsevan Tervasalmen sillan tu-

hoaminen. Vihollisosasto, johon kuului ainakin 17 miestä, laskettiin ankan pakkassään vallitessa Ontojärvellä pohjoisesta päin 22. helmikuuta (päivä, jolloin vihollisen havaittiin). Partio hiihti järven yli Ala-Honkisen ja Vihtasaaren välistä Kalliolahteen, jonne se perusti tukikohtansa. Räjähteet ja muu tarpeellinen oli toimitettu alueelle aiemmin lentokoneella. Vihollinen jakautui alueella pienempiin ryhmiin ja pian heidät löydettiin – olivat hiihtäneet lähelle Tikkanen taloa ja Tuuliniemeenkin.

Ensimmäinen tulikosketus saatiin, kun Hietaperästä jäljille lähtenyt osasto vastaan ammuttiin. Sen kaksi kärkihiittäjää eteni muita nopeammin vihollisen latua vastaan kohti ja tulivat ammutuksi. Muu takaa-ajo-osasto avasi hie-

man sivummalta jälle ilmestynyt ryhmä kohti tulen, mutta nämä olivatkin omia. Käsimerkein tehtiin selväksi, että ollaan samaa puolta ja käytiinkin sitten yhteistuumin vihollisen kimppuun. Tulitaistelu, johon suomalaiset saivat lisävoimia Tikkasesta, venyi yöhön mutta lopulta vihollinen oli lähes tuhotu. Myöhemmin alueelta löytyi 11 kaatunutta, jotka on haudattu Kalliolahteen. Yöllisessä taistelussa kaatui kaksi suomalaista lisää.

Kuusi vihollista onnistui pakene-maan pimeään turvin Ontojärven jälle suunnaten pohjoiseen ja nousten maihin Putaalan talon kohdalla Hietaperässä, jossa he linnoittautuivat asuinrakennukseen. Putaalassa suomalaiset takaa-ajajat piirittivät piha-alueen ja kehottivat asuinrakennuksessa

olevia vihollisia tulemaan kädet ylhäällä ulos. Antautumiskehotuksiin vastattiin kuitenkin ampumalla oven läpi. Luodin reiät ovat nähtävissä edelleen vastapäisen aittarakennuksen seinässä

Vihollisen vain pysytellessä sitkeästi asuinrakennuksessa suomalaiset päättivät lisätä painetta antautumiselle sytyttämällä viereisen navettarakennuksen palamaan, mikä muodosti ympäristöön suojaavan savuverhon ja mahdollisuuden asettua parempiin tuliasemiin. Sellaiset olivat mm. pihan laidalla n. 50m:n päässä kohoavat kalliot, josta oli suora näköyhteys rakennukseen ja parinkymmen metrin päässä asuinrakennuksesta vastapäätä ollut aittarakennus

Todisteena kiivaasta tulituksesta ympäristöstä on tähän päivään asti löytynyt runsaasti kiväärin hylsyjä (kuva Kiväärin hylsyjä Putaalasta). Tulitaistelun alettua asuinrakennus pantiin palamaan ja viholliset paloivat sisälle ammuttuaan kuolemaansa asti.

Yksi (ehkä kaksikin) venäläisistä oli talon ollessa jo ilmi liekeissä onnistunut pakenemaan rakennuksesta rannan puolelta jatkaen hiihtäen Murto-perään päin (Hietaperän koulun suuntaan) Rannasta jälkeinpäin löydetty kiväärin hylsy, jossa kannassa merkintä CCCP selittää, että pakenija(t) on ampu nut suomalaisia paetessaan.

Pako päättyi lopulta n. 4 km:n päähän Putaalasta Pulkkilan taloon, jonne muodostui uusi Putaalan kaltainen piiritystilanne. Vihollinen ei täälläkään antautunut. Talon palassa sisältä on kuultu laukauksia, mikä viittaa siihen, että sisälle jääneet ampuivat itsensä ennen kuin olisivat palaneet kuoliaaksi. Putaallassa ja Pulkkilassa kokivat 23.2.-40 kohtalonsa Ontojärven vihollispartion kuusi viimeistä tais- telijaa.

Ylemmässä kuvassa Putaalan aittarakennus, jonka seinässä näkyy luodin reikiä (alempi kuva)

Putaalassa ja Pulkkilassa kokivat 23.2.-40 kohtalonsa Ontojärven vihollispartion kuusi viimeistä tais- telijaa. Merkilläpantavaa oli, että venäläiset olivat pukeutuneet suomalaisiin sotilaspukuihin ja heidän aseistuksensa ja hiihtokuntonsa oli erinomainen. Tietävästi hiihto-osasto kuului sissipäällikkö Hadzi Mansurovin partisaaniryhmään, joka teki häilyviä operaatioita helmikuussa Kuhmon kaakkois- ja lounaispuolella.

Vihollisosaston viimeisten (6) sotilaiden hautauksen yhteydessä Hietaperän kankaaseen eräs vihollisen sotilaskivääri heitettiin Ontojärveen. Kivääri tarttui Jukka Tervon kalaverkkoon Hietaperän lahdella elokuussa 2009.

Tämä ase on nykyään nähtävillä Kuhmon talvisotamuseossa. Vihollisen tavoite tuhota Tervasalmen silta ja katkaista tärkeä maantieyhteys Kuhmoon ja sota- toimialueelle epäonnistui mutta tavoite pysyi. Kun partio ei onnistunut, pommittivat viholliskoneet siltaa muutamien päivien perästä. Pommeja tippui salmeen ainakin 60, mutta laihoiin tuloksin. Salmi oli kyllä mustanaan avantoja, mutta itse silta säästyi. Sotkamon puoleisessa päässä rikkoutui vähän kaidetta ja penkkaa. Hietaperän kankaalle haudattujen venäläisten hautapaikan merkinä oli ajan oloon lahonnut ja kadonnut puinen risti ja puuhun kaiverrettu numero 6 ja vuosiluku 40.

Ontajärvestä löytynyt kivääri

Kun Metsähallitus päätti myydä tontiksi valtion maa-alueen, jolla hautapaikka sijaitti, tuli tarpeelliseksi myös sotavainajien jäänteiden siirtäminen pois alueelta. Tämä tapahtui v. 2012. Sotilaiden jäännökset haudattiin Saunajärvelle Paloahon, jossa sijaitsee pieni hautausmaaksi rekisteröity neuvostosotilaiden hautapaikka. Tähän on koottu talvisodassa tuhotun Paloahon motin neuvostoisteluitten jäännökset (osa), joita on noussut esille luvattoman kaivamisen seurauksena.

Valtaosa Paloahon kaatuneista on alun perin haudattu alueen juoksuhautoihin ja korsuihin. Hietaperästä siirrettyjen jäännösten (6) kanssa yhtä aikaa Paloahon haudausmaahan haudattiin myös yhdeksän Suomussalmen Hulkonniemestä löydetyn venäläissotilaan jäännökset.

Kun Putaalan väki palasi sodan jälkeen kotiin, oli näky lohuton. Asuinrakennus ja navetta olivat vain hiiltyneet rauniot. Aitta, jonka seinissä luodin reiät, oli sentään pystyssä ja saikin toimia asumuksena, kunnes rauniot oli raivattu ja uudet rakennukset saatu pystyyn entisille sijoilleen. Elämä palasi sota-aikojen jälkeen uomilleen, mutta jotain outoa on sattunut aikojen kuluessa.

Yksi Putaalan lapsista mm. löysi 50-luvulla ukkinsa "kessupellosta" ruostuneen pistoolin, joka aiheutti ihmetystä, sillä ase on saksalaisten käyttämä malli. Miten ja kenen toimesta ase on peltoon päätynyt, ei ole selitystä. Ase katsottiin parhaimmaksi hävittää heti löydettyä.

Vielä selittämättömpiä ovat olleet sodan jälkeiset kokemukset talon pihapiirissä ja palaneiden rakennusjätteiden läheisyydessä. Lapset ja jotkut aikuisetkin ovat kokeneet ikään kuin "joku" kulki siinä perässä. "Jos juoksit, takana kuului toiset varusteiset juoksu- ja hengityksen äänet. Lapset sanoivat aina, että siellä on joku, vaikka heille ei ollut kerrottu mitä oli tapahtunut ja miksi vanha rakennus on täytynyt polttaa."

Neuvostoliittolaisen partion kohtalosta on kulunut jo 86 vuotta. Joko tapaus saa painua historiaan ja unohtaa? Haudan lepoon lasketut vainajat tutki Terveystien ja hyvinvoinnin laitos. Silloin jäännökset valokuvattiin, niistä määritettiin ikä, sukupuoli ja pituus. Niistä otettiin myös DNA-näytteet. On siis mahdollista, että asian tiimoilta kuullaan jonakin päivänä taas jotain uutta.

Lähteet:

Pulkkinen Kauko: Rajan kansan taistelu I. Kajaani 1992, s. 23-27.

Kuhmolainen 27.11.2012, s. 6-7. Kuusi vainajaa siirretty Saunajärven Paloahon.

Väinö Mononen: Kuoleman kujanjuoksu 2006, s.145-146

Sotapäiväkirjat:

P-SRE (Pohjois-Suomen ryhmän esikunta)

22.2.1940 klo 20.00

23.2.1940 klo 12.50

9. DE (divisioonan esikunta)

18.1.40 – 28.3.40

22.2.40

12.40 klo13.50

23.2.40 klo 01.50, 14.10 ja 18.00

Spol.Os./9.DE (s-poliisi)

1.1.40 – 13.3.40

22.2.40 klo13.45 ja 18.00

23.2.40

Paikallislehti Kuhmolainen

27.11.2012

Muistelmät: nimim. Sotamuisto/

Torpan poika

Kuhmon Talvisotamuseo

Sotavainajat siirrettiin 2012 Saunajärven Paloahon neuvostosotilaiden hautausmaalle. Kuva Jarmo Hiltunen, Kuhmolainen

Sotahistoriatyön merkkimies on poissa

Heikki Pitäjämäki 1947-2026

Kuhmon sotahistoriatyön viimeisten vuosikymmenten etujoukoissa isänmaan sotahistoriatyötä tehnyt Heikki Pitäjämäki (16.3.1947 – 9.5.2026) siunattiin haudan lepoon Kuhmossa 30.6.2026. Siunauksen toimitti Jaako Antola.

Heikki Pitäjämäki – yksi tunnollisimmista aidon sotahistoriatyön tekijöistä – on poissa. Hänen työnsä jäljet näkyvät vielä pitkään Kuhmon sotahistoriallisissa kohteissa ja ennen kaikkea siinä muistissa, jonka hän auttoi tallentamaan tuleville sukupolville.

Opimme tuntemaan Heikin perustaessamme Rukajärven suunnan historiayhdistystä vuosituhannen alussa. Saimme vuosien aikana nauttia yhdessä monien Kuhmoon matkanneiden ystäviemme kanssa hänen asiantuntevista opastuksistaan erityisesti Jyrkänskoskella. Siellä hän tallensi myös veteraanihaastatteluista yhdessä ystäviensä, mm. Lauri Tiiliharjun kanssa.

Erityisesti mieleemme jäi veteraani Eino Mustamon haastattelu. Eino Mustamo oli Kiuruveden kanttori. Tässä haastattelussa tuli esille Heikki Pitäjämäen poikkeuksellinen ammattitaito historiatiedon tallentajana ja aidon kokemuksen esiin tuojana. Eino Mustamo kertoi (7.7.2001) Talvisodan Kuhmon taisteluista ja siitä, kuinka yhdestä komppaniasta oli aselepopäivänä 13.3.1940 jäljellä enää viisi miestä. Hän kuvasi myös sodan alkua koskettavasti sanoilla: ”Meidät lähetettiin sotaan varustaumatta aivan kuin marjaretkelle.”

Kuhmossa tilanne oli suomalaisille joukoille erittäin tukala. Sodan loppuvaiheessa avuksi saapui myös Rukajärven suunnan komentaja, kenraalimajuri Erkki Johannes Raappana, jota me sotahistoriatyötä tekevät suuresti kunnioitamme. Hänen johtamansa Lieksan rintama oli jo joulun alla 1939 puhdistettu vihollisen joukoista.

Mainittakoon myös, että Lieksan rintama oli maamme ainoa rintama, jossa vihollinen ei ollut Suomen vanhan rajan sisäpuolella sodan lopussa.

Heikki Pitäjämäen opastuksella saimme olla mukana Rajakankaan kivellä, Hukkajärvellä ja myöhemmin myös Miinoan kivellä, jonne pystytimme Rukajärven suunnan taistelijoiden opasteita kesäkuussa 2011. Kuten tiedämme, Kainuun miehet taistelivat Jatkosodassa Rukajärven suunnalla ja ylittivät rajan juuri näiden paikkojen kautta ensimmäisenä karkijoukkona.

Kuhmossa Suomen valtakunnan raja on kulkenut samalla paikalla jo Täyssinän rauhasta vuodesta 1595 lähtien. Olimme usein yhteydessä Heikkiin vielä myöhempinäkin vuosina. Viimeinen yhteinen projektimme liittyi Rukajärven rintamalla rakennettuihin asevelitaloihin. Olimme saaneet viitteitä siitä, että Kuhmossa olisi säilynyt tällaisia rakennuksia, ja käännyimme asiassa Heikin puoleen. Hänen tietojensa avulla saimme koottua arvokasta lisäaineistoa ja selvitettyä näiden talojen sijainnin.

Tähän kokonaisuuteen liittyy myös merkittävä tarina Vuokatin Urheiluo-

piston hallinto-
rakennuksena toimii entinen Rukajärven rintaman Tiiksassa sijainnut upseerikanttiini – Rukahovi. Rakennuksen seinälle kiinnitettiin 30.11.2018 muistolaatta, ja samalla julkaistiin teos ”Rukahovin satumainen tarina”.

Heikki Pitäjämäen asiantuntemus tuli vahvasti esille myös reserviläistyössä, missä hän merkittävästi auttoi seuraajiaan.

Näiden muistosanojen päätteeksi haluamme lausua vielä yhden asian.

Heikki Pitäjämäen saappaanjalkia on vaikea jälkipolvien täyttää. Se veteraanikerronnan ja historian tallentamisen työ, jonka hän teki, olisi syytä säilyttää mahdollisimman tarkasti. Meillä vanhemmilla – ja erityisesti nuoremmilla sukupolvilla – olisi siitä paljon opittavaa.

Yhteenvetona toteamme, että on ollut erityisen arvokasta tuntea ihmisen, joka tuntee asiansa mistä puhuu ja eikä aja omaa vaan yhteistä etua.

Laskimme Heikki Pitäjämäen kunniaksi hänen haudalleen havuseppeleen, jonka sinivalkoiseihin nauhoihin oli kirjoitettu:

”Heikki Pitäjämäen muistoa kunnioittaen.

Historia kirkastaa Isänmaalle sykkineen sydämen kilven.”

Rukajärven veteraanit,

Rukajärven suunnan historiikkitoimikunta,

Rukajärven suunnan historiayhdistys ry

ja Rukajärven Tiellä ry.

Tenho Tikkanen
Ossi Laine

Vapaussodan Kainuun perinneyhdistyksen toimintaa

Teksti: Ossi Laine

Vapaussodan Kainuun Perinneyhdistys vaalii itsenäisyytemme juuria. Vuonna 1994 perustettu Vapaussodan Kainuun Perinneyhdistys ry tekee arvokasta työtä pitääkseen Suomen itsenäistymisen alkuvaiheen tapahtumat, sekä myös itsenäisyystaistelumme 1939-45 tuoreina kainuulaisten mielissä. Valtakunnalliseen Vapaussodan Perinneliittoon kuuluvan yhdistyksen keskeisenä päämääränä on koota yhteen ne kansalaiset, jotka haluavat vaalia maakunnasamme itsenäisyystaistelujen muistoa.

Yhdistyksen toimintavuotta rytmittävät kolme vakiintunutta päätapahtumaa. Alkuvuodesta järjestetään maakunnallinen Tammisunnuntain juhla, elokuussa suunnataan perinteiselle kesäretkelle ja itsenäisyyspäivän tienoilla jäsenet sekä yhteistyökumppanit kokoontuvat yhteiseen elokuvanäytökseen. Säännöllisten tapahtumien lisäksi yhdistyksen arkeen kuuluu monipuolinen perinneyö. Aktiivit järjestävät juhlallisia kunnianosoituksia, kuten seppeleenlaskuja, kansallisina merkkipäivinä.

Tärkeänä osana toimintaa on myös isänmaallinen kasvatustyö. Yhdistys haluaa levittää historiatietoutta ja korostaa itsenäisyyden arvoa erityisesti nuoremmille sukupolville.

Kuluneen vuoden aikana on yhdistyksen päätapahtumista ovat menneet Tammisunnuntain juhla Kainuun Opistolla Mieslahdessa, sekä kesäretki, joka suuntautui tällä kertaa Kuhmon talvisodan kohteisiin. Ohessa juhlapuhe Tammisunnuntain juhlasta sekä kooste kesäretkestä Kuhmoon.

Tammisunnuntain juhlapuhe 26.1.2026, Vesa Määttä, historianutkija

Vapaussodan Kainuun Perinneyhdistys on toiminut reilut 30 vuotta (1994). Yhdistys on säännöllisesti järjestänyt muun muassa maakunnallisen Tammisunnuntain juhlan vapaussodan alkamisen muistoksi. Kiitos perinneyhdistykselle kutsusta saapua puhumaan tähän arvokkaaseen juhlaan. Samalla toivotan yhdistyksen puheenjohtajalle hyvää Paavon päivää.

Suomen asemassa tapahtuneita, etenkin dramaattisia käänteitä ei voi

olla tarkastelematta ilman itäistä naapurivaltiotamme. Keväällä 1917 levottomuuksistakin huolimatta vallankumous epäilemättä nostatti toivoa suomalaisissa. Peruuttihan Venäjän ns. väliaikainen hallitus Suomessa laittomina pidettyjä määräyksiä. Tulevastahan ei tiedetty eikä edes Venäjällä osattu kuvitellakaan, että syksyllä 1917 estradille astuisivat bolsevikit ja heidän uusi äärimmäisyyspolitiikkansa. Ehkä juuri tuon äärimmäisyyspolitiikan myötävaikutuksella itsenäistymisvaiheemme tapahtumat ovat myöhemmin, erityisesti vuoden 1944 jälkeen, jalostuneet omanlaisiksi tarinaksi eli sellaiseksi, jossa poliittinen tarkoitushakuisuus on paikoin hämärtänyt muistoja, eikä jälkiviisauttakaan aina ole vältetty, sitä kylläkin on vaikea muutenkin vältellä historianutkimuksessa.

Joka tapauksessa Suomen vapaussodan elementit olivat jo kasassa: ensimmäinen maailmansota, siitä seurannut Venäjän armeijan ahdinko, Keisarin vallan mureneminen, perustuslailliset ongelmat, reformipolitiikan vaikeus, aktivistinen vastustuspolitiikka ja kapinaksi kärjistyvä vallankumouksellinen kehitys. Kaiken lisäksi Suomi oli käytännössä Venäjän joukkojen täyttämä sotaleiri.

Vapaussoturi Elja Rihtniemi (1891–1935) piti vapaussodan kynnyksellä puheen Kajaanin kaupungintalolla ja julisti, että ”vapaan Suomen kansalaisia ei saa sortaa. Tulipa sorto miltä puolen tahansa, on se nujerrettava.” Syksyllä 1914 Elja Rihtniemi oli ryhtynyt Kainuussa toimiin itsenäisyysaatteen levittämiseksi Pohjois-Suomessa ja oli keskeinen henkilö Kajaanin jääkärietapin perustamisessa marraskuussa 1915. Tämän jälkeen yhä enemmän nuorukaisia alkoi siirtyä pohjoisen etäpin kautta Saksaan. Rihtniemi toimi Kajaanissa syksyyn 1916 asti ja uudelleen heinäkuusta 1917 lähtien. Tauko hänen toiminnassaan juonsi venäläissantarmien Kajaanissa suorittamasta pidätyksestä 10. tammiukuuta 1917. Hän kuitenkin pääsi pakenemaan ja suuntasi Hallan Ukon suojiin, josta hän myöhemmin jatkoi pakomatkaansa Ruotsiin.

Sieltä käsin Rihtniemi tuki maanalaista toimintaa sekä toimi yhdysmiehenä Kainuun ja aktivistien johdon välillä. Kun hänen veljensä Eero ja tämän luokkatoveri Urho Kekkonen päättivät vuoden 1917 lopulla lähteä sotilaskoulutukseen Saksaan, Elja oli antanut heille ohjeet etappitiestä ja 27.12.1917 allekirjoittamassaan todistuksessa piti Kekkosta varmana

miehenä koulutettavaksi. Saksaan lähdöstä ei lopulta tullut mitään, sillä jääkärivärväys keskeytettiin.

Vapaussodassa Elja Rihtniemi johti Kajaanin Sissi-Rykmentin 1. komppaniaa (myöhemmin *Pohjois-Savon Rykmentin I Pataljoonan 1. komppania*). Sissi-Rykmentti osallistui Kuopion, Varkauden ja Mäntyharjun valloittamiseen.

Palataan kevääseen 1917 ja Venäjällä maaliskuussa leimahtaneeseen vallankumoukseen, joka sähköisti ilmapiiriä myös suomalaisten keskuudessa. Venäläistämistoimenpiteiden yhteydessä Suomelle palautetut oikeudet eivät rauhoittaneet poliittista liikehdintää. Suomessa heräsi yhä enemmän toiveita saavuttaa valtiollinen itsenäisyys. Lisäksi esiintyi halukkuutta saada maasta pois venäläiset sotilaat, joita oli elokuussa 1917 lähes 125 000 eli enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Vallankumouksellisessa innostuksessaan osa heistä ei pysynyt varuskunnissaan. He puuttuivat usein Suomen sisäisiin asioihin aiheuttaen häiriöitä sekä turvattomuutta kansalaisten keskuudessa. Lisäksi venäläissotilaiden ja suomalaisvasemmiston keskuudessa ilmeni halukkuutta läheisempään yhteistyöhön. Heillä kun oli yhteisiä vallankumouksellisia tavoitteita. Kevästä 1917 lähtien muodostettiin työväen järjestyskaarteja/punakaarteja. Niitä käytettiin levottomuuksien torjumisen lisäksi myös poliittisten tarkoitusten ajamiseksi. Järjestyskaarteja hyödynnettiin muun muassa Tampereella, Raumalla ja Porissa kunnallisen vallan uusjakopyrkimyksissä.

Suojeluskuntia oli vielä vuoden 1917 alkupuoliskolla suhteellisen vähän. Kesän maatalouslakkojen ja elintarvikelevottomuuksien yhteydessä sekä niiden jälkeen alkoi suojeluskuntien määrä kasvaa. Vauhtiin päästyään suojeluskunnat lisäsivät nopeaan tahtiin miesmääränsä.

Marraskuun alussa 1917 Leninin johtamien bolševikkien toimesta toteutettu vallankaappaus syrjäytti Venäjän väliaikaisen hallituksen. Lenin halusi myös suomalaiset mukaan vallan anastukseen. Suomessa julistettiin vasemmiston toimesta yleislakko

14. marraskuuta. Se kesti noin viikon. Tuona aikana tapahtuivat ensimmäiset suojeluskuntien ja punakaartien väliset vakavammat yhteenotot. Yhteiskunnallinen ilmapiiri kiristyi entistään.

Kuten hyvin tiedämme, Suomalaisten sosialistien radikaali aines toteutti 27.–28. tammikuuta 1918 vallankaappauksen, joka onnistui Helsingissä ja eteläisessä Suomessa.

III yleisvenäläisessä neuvostokongressissa 31. tammikuuta 1918 Lenin totesi: ”Tuskin olivat Suomen työläiset ja talonpojat ottaneet vallan käsiinsä, kun he jo kääntyivät meidän puoleemme tuoden julki uskollisuus-tensa proletaarista maailmanvallankumousta kohtaan tervehdysanoin, joissa puhui heidän järkkymätön päättäväisyytensä kulkea yhdessä meidän kanssamme internationaalien tietä. Tämä on meidän federaatiomme perusta ja olen lujasti vakuuttunut, että vallankumouksellisen Venäjän ympärille yhä enemmän ja enemmän tulee ryhmittymään vapaiden kansakuntien yksityisiä, erilaisia federaatioita...” Stalin mainitsi huhtikuun alussa 1918 esimerkkeinä muodostettavista osavaltioista Puolan, Ukrainan, Suomen, Krimin ja Kaukasian. Suomen punaisten kansanvaltuuskunnan intresseihin kuului tavoite pyrkiä täsmentämään suhteita Neuvosto-Venäjään jo senkin vuoksi, että Venäjältä oli saatava aseapua ja sotilaita.

Yöllä 1. maaliskuuta vasten 1918 ”ensimmäinen sosialististen valtioiden välinen sopimus” oli valmis allekirjoitettavaksi. Juhlalliseen loppuseremoniaan osallistuivat Neuvosto-Venäjän taholta Lenin, Trotski, Stalin ja P. P. Prošjan (sosiaalivallankumouksellinen, joka oli valmistellut tätä valtiosopimusta) ja Suomen puolelta Edvard Gylling ja Oskari Tokoi. Tämä ns. punainen valtiosopimus Venäjän ja Suomen sosialististen tasavaltain välillä kertoo omaa kieltään siitä, että Neuvosto-Venäjä oli tunnustanut Kansanvaltuuskunnan Suomen viralliseksi hallitukseksi, mikä käytännössä osoittaa sen, että bolševikkihallinto Venäjällä ei ollut puolueeton suhteessa Suomessa käytävään sotaan vallasta.

Neuvostohallitus koki alkuoptimismin innostuksessaan Suomen porvariston aseman suorastaan toivottomaksi. Optimismi haihtui kevään 1918 edetessä ja viimeistään 16. toukokuuta, kun Suomen laillisen hallituksen joukkoja marssi voitonparaatissa Helsingissä.

Entäpä vapaussodan jälkeen? Olisiko punakapina voinut uusiutua? Kenties. Nimittäin kesällä 1918 perustettiin Moskovassa Suomalainen Kommunistinen Puolue, SKP, joka vuonna 1920 sai nimen Suomen Kommunistinen Puolue. Viimeistään vuoden 1919 puolella se asetti tavoitteekseen uuden vallankumousyrityksen Suomessa. Tuolloin SKP toimi Suomessa maan alla.

Uutta kapinaakin silmällä pitäen punaisten johto oli valmistautunut vapaussotamme vielä jatkuessa siirtämään noin 20 000 henkilöä Suomesta Neuvosto-Venäjälle. Arviolta 10 000 oli ennättänyt poistua maasta. Suuri osa heistä pakeni spontaaneja kostotoimenpiteitä sekä oikeuden päätöksiä. Huonot toimeentulomahdollisuudet toivat melkoisen osan ainakin vanhemmista punaisista takaisin Suomeen, kun tilanne maassa oli alkanut rauhoittua.

Neuvosto-Venäjälle paenneiden punakaartilaiden värväytyminen puna-armeijaan oli alkanut kesällä 1918, ja kohta SKP:n perustamisen jälkeen sen keskuskomitean yhteyteen perustettiin sotilasjärjestö, jonka tehtävänä oli mobilisoida suomalaisia työläisiä puna-armeijaan. Suomalaisten joukko-osastojen kokonaisvahvuus kohosi yli 6 000 mieheen. Tällä tavoin SKP:n sotilasjärjestö pyrki rakentamaan rungon armeijalle, jonka tehtävänä oli ratkaista Suomessa alkavaksi toivottu uusi vallankumousyritys kommunismin voitoksi.

Ensimmäiset suomalaiset punaupseerikurssit alkoivat Pietarissa syyskuun 1918. Syyskuussa 1918 Lev Trotski totesi punaupseerikursseille Saksan vallan jo selvästi horjuvan ja Ukraina, Puola, Suomi ja Baltia odottavat Neuvosto-Venäjää vapauttajakseen. Saksan vallankumouksen aattona 9.11.1918 Trotski selvensi

näkemyksiään todeten näin: ”vapaa Latvia, vapaa Puola ja Liettua, vapaa Suomi sekä toisaalta myös vapaa Ukraina eivät enää muodosta kiilaa vaan päinvastoin yhdistävän siteen Neuvosto-Venäjän sekä tulevan Neuvosto-Saksan ja Neuvosto-Itävalta-Unkarin välille. Tämä on federaation alku, Euroopan proletaaristen tasavaltojen muodostaman Euroopan kommunistisen federaation alku.” Lenin puolestaan puhui 3.11.1918 Itävallan valankumouksen kunniaksi: ”Lähellä on jo se aika, jolloin yhdessä tulemme juhlimaan yleismaailmallisen vallankumouksen ensimmäistä päivää.”

Edes Tarton rauha vuonna 1920 ei laimentanut suomalaisten sosialistien vallankumousintoa, sillä käytiinhän nyt taistelua kansainvälisen kommunistisen vallankumouksen puolesta.

Lenin oli sitä mieltä, että kaikissa vihamielisesti asennoituissa valtioissa kasvavat Neuvosto-Venäjälle ystävälliset voimat ja painotti seuraavaa: ”Juuri tunnustamalla Puolan, Latvian, Liettuan, Eestin ja Suomen valtioiden itsenäisyyden me saavutamme hitaasti mutta varmasti luottamusta pienten naapurivaltioiden taka-pajuisimpien työtätekevien joukkojen keskuudessa, joita kapitalistit ovat eniten petkuttaneet ja pimittäneet. Juuri siten me irrotamme ne varmimmin niiden ’omien’ kansallisten kapitalistien vaikutuksesta, voitamme varmimmin niiden täyden luottamuksen ja johdatamme ne tulevaa yhtenäistä kansainvälistä Neuvostotasavaltaa kohti.

No, kuka sitten lopulta petkutti ja pimitti, sillä myöhemmin talvisodassa suomalaiset vasemmistosta oikeistoon taistelivat rinta rinnan puna-armeijan joukkoja vastaan, ja lopulta yhtenäinen kansainvälinen Neuvostotasavaltaikin jäi ainakin toistaiseksi pelkäksi haavekuvaksi, kun Neuvostoliitto sortui vuonna 1991.

Kesäretki Kuhmon taistelupaikoille 21.8.2026

Vapaussodan Kainuun Perinneyhdistys järjesti perjantaina 21. elokuuta 2026 kesäretken Kuhmon talvisodan historiallisille taistelupaikoille. Retken tavoitteena oli tutustua maastossa niihin tapahtumiin ja paikkoihin, joissa suomalaiset joukot taistelivat talvella 1939–1940 vihollista vastaan.

Retkelle osallistui 14 henkeä. Kesäiän sää suosi matkalaisia koko päivän ajan, ja loi erinomaiset olosuhteet maastossa liikkumiseen ja historiallisten kohteiden tutkimiseen. Retken asiantuntevana oppaana toimi Lassi Piirainen, jonka johdolla päivän aikana saatiin perusteellinen kuvaus Kuhmon rintaman vaiheista. Tapahtumapaikkoja tarkasteltiin juuri siinä ympäristössä, jossa suomalaiset ja neuvostojoukot olivat vuosikymmeniä sitten kohdanneet.

Retkipäivä aloitettiin Jyrkänkosken entisöidyltä puolustuslinjalta. Kohteessa tutustuttiin taisteluhautoihin ja muihin puolustusasemiin sekä kuultiin Lassi Piiraiselta kattava esitys Kuhmon talvisotaan.

Jyrkänkoskelta matka jatkui Rastin, Sivakan ja Saunajärven kautta aina Kilpelänkankaalle saakka, välillä pysähtyen eri kohteissa. Retken aikana pysähdyttiin myös useilla mottialueilla, jotka ovat jääneet keskeiseksi osaksi Kuhmon talvisodan historiaa.

Kuhmossa suomalaiset joukot onnistuivat käyttämään hyväkseen maastoa, liikkuvuutta ja pieniä osastoja tavalla, joka mahdollisti suurempien neuvostojoukkojen eristämisen.

Hyökkääviä joukkoja saarrostittiin, minkä jälkeen niiden yhteyksiä ja huoltoa pyrittiin katkaisemaan. Näin suuret vihollisosastot joutuivat tilanteeseen, jossa niiden toimintamahdollisuudet vähenivät.

Kilpelänkangas, jossa käytiin erittäin ankaria taisteluja talvisodan loppuvaiheessa teki retkeläisiin syvän vaikutuksen. Paikka muistuttaa siitä, että Kuhmon rintaman taistelut jatkuivat ankarina aina talvisodan viimeisiin päiviin saakka. Retkeläisille oli järjestetty Kilpelänkankaalla maittava kentälounas, joka nautittiin ulkoilmassa kesäpäivän vallitessa.

Kuhmon taistelut olivat kuitenkin myös erittäin raskaita ja vaativat paljon uhreja molemmilta osapuolilta. Yksi päivän merkittävimmistä kohteista oli Dolinin hiihtoprikaatin tuhoalue. Paikalla tutustuttiin tapahtumiin, jotka liittyivät Neuvostoliiton Dolinin hiihtoprikaatin tuhoon talvella 1940.

Kyseessä oli yksi Kuhmon rintaman tunnetuimmista suomalaisten voitoista. Hiihtoprikaatin tuho osoitti omalta osaltaan, kuinka suomalaiset joukot kykenivät käyttämään hyväkseen talvista metsämaastoa ja omaa liikkuvuuttaan.

Vapaussodan Kainuun Perinneyhdistyksen kesäretki osoitti jälleen kerran, kuinka tärkeää on tuntee ja pitää yllä oman alueen historiaa. Kuhmon taistelupaikat on osa sitä historiaa, jossa suomalaiset sotilaat ovat puolustaneet kotimaataan erittäin vaikeissa olosuhteissa. Kokonaisuutena kesäretki oli erittäin onnistunut.

"Sihteeri"

Saunajärven Esikunta- ja Itämotin valtaustaistelussa

Teksti ja kuvat: Väinö Mononen, tietokirjailija

Talvisodan komppiamme kuului alun perin Lieksassa perustamisvaiheessa olevaan täydennyspataljoonaan, jonka peitenimenä käytimme merkintää 4.Os.C.

Aloitua Lieksassa: - "Komentajana oli majuri Sarpi. Ensimmäisenä komppianpäälikönä oli muistaakseni kapteeni Riikonen. Hänen johdolla apujoukkoina osallistuimme Pielisjärven Inarin suunnalla Hatunkylän puolustukseen sen palamisvaiheen aikana ja saimme tuoreeltaan tulikaistamme.

Pian tämän vihollisen kanssa tekemämme ensitapaamisen jälkeen komppian päälikkämme vaihtui ja vt. päälliköksi tuli rajaväpeli Sajanto.

Hänen johdolla käytettiin muutamia partioita valtakunnanrajan toisella puolella erinäisin menestyksin.

Partioita tällä rintamanosalla jatkettiin sitten reservin luutnantti Ranckenin johdolla, joka oli järjestyksessään kolmas komppianpäälikkö. Rancken oli erittäin karski ja rohkea mies, joka vaati paljon alaisiltaan, mutta ei säästänyt itseäänkään.

Kun tähdellisempää tarvetta ei näyttänyt enää olevan, sai oma komppiamme siirtomääräyksen Pielisjärven Nurmijärvelle, jossa majailtiin muutamissa asuintaloissa melko toimettomina. Seuramme ei näyttänyt ketään kiinnostaneen, olimmekan sellaista enemmän tai vähemmän epämääräistä porukkaa.

Siirto Kuhmoon: - Mutta sitten helmikuun loppupuolella 1940 tämä reservin luutnantti Ranckenin "tosukomppania" - hyvällä lapsella on monta nimeä - sai keskellä yötä kuorma-autoilla siirron Lieksan - Nurmeksen kautta Saunajärven tienhaaraan.

Ja siitä hiihtämällä lähemmäs 10 kilometriä rajalle päin. Nyt tiedettiin vihdoinkin mentävän tositoimiin. Maaliskuun alkupäivät olivat yhtämittaista käyttämistä ja kosketuksenottoa viholliseen. Yön ja päivän välistä eroa ei tullut juuri huomanneeksi.

Tapaus 2.3.40 oli kohdallamme kuitenkin muistiin painuvaa. Reservin luutnantti Ranckenin komentoa kuullut joukkueet - lisäksi vahvistuksia konetuliasein muista komppanioista.

Kuhmon taisteluissa kaatuneiden suomalaisten yksi evakuointikeskus (KEK) sijaitsi Kälkäsessä everstiluutnantti August Mäkinien JR 27 esikunnan alueella olevassa riihessä.

- saivat määräyksen hyökätä maantien toisella puolen olevaan vihollisen "korsukylään".

Oman komppaniamme joukkueitten johtajina toimivat reservin luutnantti Aatos Räihä, reservin vänrikki Muukkonen, reservin kersantti Hakkarainen ja reservin alikersantti Aaro Kakkonen. Oma tehtäväni oli toimia komppanianpäällikön lähettinä, hienommin sanottuna taistelulähetti no 2:na, puhuttelunimeltäni "Sihteeri". Viestiryhmä oli myös mukana korpraali Mietalan johdolla.

Mainittakoon vielä, että omien kranaatinheittimien oli määrä hyökkäyksemme alkuvaiheessa päittemme yli tulittaa vihollista niin kauan, kunnes puhelimitse pyydetään tulen lakkauttamista. Kun sitten hyökkäyskäsky annettiin ja alettiin vyöryä vihollista kohden, oli menomme niin rajua, että omien kranaatinheittimien tulituki oli käydä meille kohtalokkaaksi.

Kranaatteja putoili jo keskellemme aiheuttaen sekaannusta eri joukkueissa. Muuan kranaatti hautasi alleen toisen puhelimestamme ja katkoi joh-

dot toisestakin. Kiroukset ja valitukset säästivät toisiaan. Rancken lähetti kiireessä yhden läheteistä viemään sanaa tulenjohtueelle, ja kun ei korjasta tullut, niin pian perään toisen ja kolmannenkin.

Korpraali Mietalan rauhallisuuden ja ripeän toiminnan ansiosta kuitenkin johdot liittyivät toisiinsa ja Rancken sai yhteyden tulenjohtueeseen. Ammunta lakkasi, ja järjestys palautui taas jotenkuten.

Rancken ärjäisi uuden hyökkäyskäskyn ja alkoi huitoa pistoolillaan kuin mieletön.

- Sihteeri! kuului ärjäisy yön pimeydestä.

Olin muutamien metrien päässä, mutta pian hänen rinnallaan.

- Missä ovat lähettini?

- Kaksi meni viemään sanaa tulenjohtueeseen, sanoin.

- Saatana!

- Tulkaa Herran nimeen auttamaan, en pääse jaloilleni!

- Turpa kiinni siellä! Kyllä teidät sieltä haetaan.

-Sotamies Mielonen, menkää lääkintämiesten avuksi, mutta tulkaa takaisin sitten!

Komentoja kuului yhtenä. Milloin vänrikki Muukkonen huusi ryhmänjohtajaa, milloin ryhmänjohtajat komensivat miehiään. Ja eteenpäin mentiin yhtä mittaa pysähtymättä. Pysähtyminen olisikin ollut ehkä lomaannuttavaa.

Yllättäen sitten todettiin oltavan maantien laidassa, jonka toisella puolen olisivat olleet vihollisen korsut. Pääkohdetta ei saavutettu. Rancken perusti komentopaikkansa kuitenkin lähellä maantietä olevaan vihollisen tyhjiin korsuun ja siitä käsin oli puhelinyhteydessä esimiehiinsä.

Kun ammuksemme useammalta olivat melko vähissä ja pari lähettiä oli toimittamassa muita tehtäviä, sain komppanianpäälliköltä yhdessä tähtystäjän Martti Horttanaisen kanssa määräyksen hakea ammustäydennystä lähtöasemistamme.

Kuhmon taisteluissa kaatuneet siirrettiin Kälkäsen riihestä edelleen Sotkamon Ontojoella sijaitsevaan Rauti-on riiheen. Riihi on nykyisin yksityiskäytössä varastona.

Komennuksemme ei ollut kadehdittava, mutta ei mahdotonkaan. Saimme lääkintämiehiltä lainattua sairaankuljetusahkion ja niin työntäydymme matkaan. Välillä jouduimme kaivautumaan syvälle lumeen, koska vihollisen konekiväärisuihku oli kaartumassa meitä kohden ja pöllytteli kauan lunta ahkiomme ympärillä.

Niin vain päästiin erääseen konekivääripesäkkeeseen ja saimme useita konepistoolilippaita sekä muitakin muonatarvikkeita. Ja kiireellä lähdimme paluumatkalle. Tehtävämme tuli suoritetuksi.

Sillä välin Ranckenin komentokorsussa oli kuulemma käyty pitkiä ja kiivaita puhelinkeskusteluja esimiesten kanssa. Totesimme myös vänrikki Muukkosen olevan mukana korsussa.

Kuulimme silloin myös apujoukkoihin kuuluneen erään konekiväärijoukkueen vänrikin haavoittumisesta niskaan sekä oman komppaniamme reservin luutnantti Aatos Räihän ja reservin alikersantti Aaro Kakkosen kaatumisesta.

Erään ilomantsilaisen tutun savottamiehen, sotamies Puhakan näin omin silmin lentävän ketarat ylhäällä lumihankeen, josta ei kuulunut enää äänestäkään.

Kun Rancken sitten valmisteli uuden määräyksen antamista meille Horttanaisen kanssa ammusten hakemiseksi, uskalsi vänrikki Muukkonen kieltää sen kokonaan.

Aamu alkoi jo hiljalleen valjeta ja maantien ylitys ei enää käynyt kuulemma laatuun. Vihollinenkin oli jo jollain tavalla käynyt aktiivisemmaksi ja alkoi silloin tällöin ammuskella liikkuvia kohteita.

Kauempana maantien suunnasta alkoi kuulua hyökkäysvaunujen ääntä ja pian punainen loimu alkoi kajastaa yhä lähempänä korsuamme.

- Mitä tehdään, annetaanko miesten lähteä teltoille? sanoi vänrikki Muukkonen Ranckenille.

- Ei saatana! Minulle ei ole annettu perääntymislupaa ja me pysymme täällä.

- Jää sinä tänne, mutta me lähdetään.

- Ulos! Ja joka sorkka, minä otan vastuun.

Näin puhelivat keskenään Rancken ja Muukkonen. Ja niin sitten jätettiin korsu kaikessa kiireessä, Rancken kuitenkin viimeisenä.

Paluu omiin lähtöasemiimme ei ollut aivan helppo, koska vihollinen huomasi lähtömme ja saatteli meitä konetuliaseillaan. Muutamat miehemme tulla taapersivat sellaisella voimalla, että suojautuminen näytti heille olevan tuntematonta.

Itse olin erittäin varovainen. Lumen sisällä "uiden" ylitin vaarallisimman aukean paikan ja nopein yllätyssyöksyin lisäsin tulonopeutta.

Rancken tuli samoja jälkiä perässäni, poimien minulta pudonneita varusteita, muun muassa kiikarin.

Vänrikki Muukkonen ei myöskään pitänyt tulenpalavaa kiirettä, vaan kurtkotteli silloin tällöin ympäriinsä miehiään katsellen.

Kun vihdoinkin olimme noin 30 metrin päässä asemistamme jäin lumikuoppaan lepäämään selälleni.

En kerta kaikkiaan jaksanut tulla loppumatkaa yhteen menoon. Lääkintämiehet yrittivät nostaa minut ahkioon, mutta kieltäydyin kyydistä ja tulin väliaikaisille teltoillemme omin voimin. Niin oli ensimmäinen tämän rintamaosan jännittävä hyökkäysoperaatio jäljellä päin. Saimme sen loppupäivän lepäillä teltoissamme ja nuolla pikku haavojamme. Kaatuneet ja haavoittuneet oli viety linjojemme selustaan.

Kuusjärveläinen muonituskersantti toi itse omakohtaisesti kuumaa ruokaa teltaamme ja tarjosi sen oikein santsin kanssa. Saimme jokainen ylimääräisen voimakseen sekä puhtaan alusvaatekerran. Ei tarvinnut edes kuitata. Rancken oli kirjoittanut jo kolme täyttä arkkia vaimolleen ja alkoi jo neljättä, kun vilkaisi minuun ja kysäisi:

- Eikö sihteerillä ole kenelle kirjoittaa?

- Sitä tässä juuri tuumiskelen, että pitäisiköhän kirjoittaa sille pastorille siitä kuulutusjutustani, etten kuulisi naimattomana, sanoin.

- Ette te lähde täältä muuten kuin omiin hautajaisiin, sillä eihän tämä leikki ollut muuta kuin vasta alkua, tuumi Rancken.

Saimme määräyksen paketoida kaiken omistamamme arvokkaimman henkilökohtaisen omaisuutemme ja varustaa ne omaistemme nimillä.

- Näinköhän Rancken aavisteli komppiamme tulevan kohtalon? Kun päivä meni näissä varustautumishommissa, emme arvanneet ollenkaan nukahtaa, vaan luulimme yön olevan unta varten.

Illan hämärtyessä saimmekin lähtökäskyn kevyin varustein nousta suksillemme. Hiljaisina aloimme parjonnossa hiihtää kohti uusia kokemuksia. Kyttäilimme puiden lomissa suksien päällä, välillä lepäillen lumessa.

Normaalin nukkumisajan lähetessä useampi pää painui kumaraan ja

muutamat jopa kaatuilivat lumihangeseen. Suksille istuminen olisi ollut tervetullut nautinto, mutta kukaan ei saanut lupaa torkkua tehtäviä suorittaessaan.

Tupakan sytyttäminen oli kielletty eräälläkin tiukalla hetkellä. Kun muutaman miehen Rancken tapasi kaikesta huolimatta palava tupakka suupielessä, meni lähelle ja otti pois. Silloin mies tempaisi kiväärinsä ja huudahti rajusti:

- "Nyt kuolet, perkele!"

Rancken tarttui miehen kivääriin ja piti piippua ylhäällä samalla huutaen lähetejä paikalle. Siinä sitten puolisen tusinaa miestä hetkisen pyörittiin piiriä ja aseteltiin puolin ja toisin. Sopu saatiin syntymään, sillä edellytyksellä, ettei Rancken nosta syytettä tästä välikohtauksesta. Rancken piti lupauksensa.

Motinvaltausta: - Maaliskuun 6. päivän iltana 1940 oli hiljalleen hämärtynyt. Omat valiojoukot olivat jo parin päivän ajan tulittaneet vihollisen hallussa edelleen olevaa "korsukylää" maantien toisella puolen. Nyt tulitettiin kuitenkin idästä päin Saunajärven Luelahden suunnassa.

Hyökkäysarpa oli jälleen langennut reservin luutnantti Ranckenin komppialle, kellekäs muulle. Rancken oli koonnut jäljellä olevat komppiansa osat yhdeksi iskuporukaksi ja päätti sisimmässään nyt joko onnistua tai jäädä välille. Perääntymistä ei edellytettiin hyökkäykseen vedoten voinut nyt ajatella.

Vilusta ja jännityksestä väristen olimme maanneet lumihangessa jo tuntiolkulla hyökkäyskäskyä odotellen. Rancken odotti määräystä luutnantti Korhoselta, joka loikoili myös lumessa aivan meidän selkämme takana. Liekö hän ollut vastuussa operaation onnistumisesta, tai epäonnistumisesta, mutta joka tapauksessa hyökkäystä valmisteltiin kaikella huolella.

Jokaisella hyökkäykseen osallistujalla oli määräys ottaa mukaan vähintään kaksi käsikranaattia, joko varsi muna.

Itse varasin täyden leipälaukullisen munakäsikranaatteja, joista osa oli tietenkin Ranckenin tarpeisiin tarkoitettu. Ennen komentokäskyä Rancken vielä huomautti:

- "Ja lähetit sitten pysyy aivan minun käsieni tuntumassa, sihteerin vasemmalla ja sotamies Horttanainen oikealla".

Horttanainen muuten kuului tähystäjiin, mutta hyökkäystilanteissa toimi lähettinä. Hän oli erinomainen siihen tehtävään.

- "Nyt mennään! Heeeeeeeeeeeee!"

- Saatana, kuka uskaltaa jäädä jälkeen!

- Eteenpäin pojat! Muukkonen, vedä miehesi esiin! Näin huuteli Rancken ja vyöryi eteenpäin kuin emostaan jälkeensä jäänyt karhunpoikanen pakussa lumessa - lähetit kantapäillään.

- "Sihteerin, käsikranaatteja nopeasti!"

Edelläni konttaava Rancken heilautti itsensä syvään kranatointitulen aiheuttamaan kuoppaan. Muutaman sekunnin kuluttua olin samassa kuopassa. Munakäsikranaatteja täynnä oleva leipälaukku olallani heilahti yllättäen pääni yli ja iski vahingossa luutnantti Ranckenin takaraivoon. Rancken kiepsahti salamana selälleen kuin kollikissa ja karjaisi:

- "Saatanan sihteerin!"

Olin hämmästyneen näköinen varmaankin, koska Ranckenin partainen naama alkoi osoittaa leppymisen merkkejä. Ja niin alettiin kaivella leipälaukustani esiin viholliselle tarkoitettuja muonia. Varsikäsikranaatit lentelivät päittemme yläpuolella vihollista kohden ja Ranckenin täytyi välillä jälleen karjasta:

- "Kuka uskaltaa piileksiä siellä hännillä, eteenpäin kaikki vaan!"

Vasemmalla sivustalla hyökkäävä vänrikki Muukkonenkin sai miehensä vedettyä Ranckenin tasaan. Ja myös kersantti Hakkarainen miehineen oli kovalla menopäällä, joten Ranckenin mieli virkistyi jälleen.

Raakaa peliä: - Kova huuto päällä, konepistoolien papatus ja käsikranaattien lenteleminen antoivat väriä eteenpäinmenollemme. Nyt ei pysähdyttykään ennen kuin oltiin aivan ensimmäisten korsujen tuntumassa.

Toimintamme oli niin yllätyksellinen, että kaikki edeltäpäin sovitut muodostelmat menivät sekaisin. Kranaatteja heiteltiin korsuihin, joista miehiä alkoi veripäisinä nousta ylös kädet ylhäällä ja armoa pyytäen. Rancken antoi Muukkoselle määräyksen järjestää tarpeellisen määrän miehiä viemään vankeja taakse lähtöasemiimme.

Valtaus oli suoritettu, ainakin niin luultiin sillä hetkellä. Kuulin Rancken oikealta sivustalta huudahtavan:

- "Tulkaa täydentämään asevarastoanne!"

Koska itselläni oli vielä kranaatteja, en noudattanut kehotusta, vaan työntäydymme Horttanaisen kanssa eteenpäin noin kolmisenkymmentä metriä, josta muuan miehistämme jo huusi:

- "Vihollinen juoksee karkuun järvelle päin!"

Ehdimmekin vielä näkemään muutamien tummapukuisten hahmojen häipymisen pitkin juoksuhaudaa. Kun kahden viimeisimmän juoksijan totesimme hameista päätellen naisiksi, emme ampuneet.

Päälliköt kaatuvat: - Hevosten raatoja lojui korsujen välissä ja ammuskelusta päätellen osa korsuista jäi kaikessa kiireessä tutkimatta. Vasemmalla sivustalla olevista reunakorsuista päin alkoivat tarkka-ampujat naksauteella osan meidän jo ilmankin vähentyneistä miehistämme.

Painauduimme Horttanaisen kanssa hevostenraatojen väliin ja aloimme huudella komppanianpäällikköä. Yritimme palata takaisin päin, mutta silloin tuli vänrikki Muukkonen vastaan ja ilmoitti Ranckenin kaatuneen. Sanoi ottavansa komppanian päällikkyyden itselleen ja käski meidän pysyä paikoillamme niin kauan, kunnes hän saa kootuksi ryhmänjoh-

tajat ja sitten palaa luoksemme. Kun ilmoitimme hänelle huomiomme puhdistamatta olevista korsuista, niin hän sanoi järjestävänsä asian.

Saimme odottaa noin puolisen tuntia - hädissämme työntäydymme vihollisen tyhjään korsuun, joka näkemästämme päätellen oli varmaan komentokorsu - ennen kuin muuan ryhmänjohtajista tuli surkeana ilmoittamaan myös Muukoksen kaatuneen. Nyt meidän ei auttanut muu kuin odotella korsussa vielä jonkin aikaa ja harkita jatkotoimenpiteitämme.

Alikersantti tuli korsuun myös. Häneltä saimme kuulla, että Rancken olisi muka kaatunut juuri sen jälkeen, kun huusi ammustäydennyksen tarpeellisuudesta. Osa miehistämme jo alkuvaiheessa hupeni vankien viemiseen. Osa oli työntäytynyt vihollisen perään Luelahdelle, jossa sanoivat vihollisen lentokoneen olevan pudonneen. Luultavasti mekin olisimme saman tehneet, ellemme olisi jääneet odottamaan määräyksiä.

Kun sitten vihdoinkin pääsimme irtautumaan korsusta, jota vihollinen jatkuvasti tulitti, yritimme pyrkiä omiin aseisiin maantien yli. Päästyämme maantien viereen, näimme vihollisen konekiväärin tulittavan maantien suunnassa. Päivä oli jo aivan valoisa, joten täytyi "uida" lumessa erittäin varovasti. Horttanainen takanani yhtenä hoki minulle maantien ylittämisestä, mutta ei itse kuitenkaan halunnut yrittää ensiksi. Polveni löivät aina loukkua, kun asetauduin syöksyasentoon ja aioin syöksyä yli.

Silloin yllättäen Horttanainen syöksyi ohitseni ja kun huomasin hänen yli pääsemisen, olin samassa yli itsekin. Jos koskaan, niin sillä hetkellä tuntui elämä ihanalta, kun saimme jymäytettyä vihollisen konekiväärimiehiä. Ammunta alkoi aivan vaistomaisesti, mutta me olimme jo kaivautuneet lumeen, joten vaaravyöhyke oli melko olematon. Emme kuitenkaan vielä olleet turvassa, minkä saimme kokea heti ryömimään lähtiessämme.

Oma konekivääri tulitti myös meitä

ja paljon tarkemmin kuin vihollisen. Silloin Horttanaisen sisu jo kuohahti. Horttanainen noitui kuin turkkilainen. Vihdoin keksimme nostella kivääriä ja hattujamme ylös merkiksi siitä, että meillä oli jotain sanottavaa. Kun oma tulitus lakkasi, Horttanainen hyppäsi hetkeksi seisoalleen ja kovalla äänellä huusi:

- "Helvetin kusipiät, ettekö näe, että täällä on omia miehiä!". - "Mistee myö tiijettiin, että siellä vielä tähän aikaan on omia miehiä", kuului joku konekiväärimies huutavan.

- "Kyllä työ perkeleet tiijättä, kunhan minä täältä pois pääsen", vastasi Horttanainen siihen.

Lauhtuihan se Horttanaisen sisukin viimein ja ei siitä sen enempää vihoiteltu. Työnnyimme teltoillemme ja aloimme keittää kahvia. Siellä meitä luultiin jo vainajiksi aivan tosissaan. Kun osa miehistä ei uskaltanut jäädä näille väliaikaisille teltoille vihollisen lentopommituksen ja konekivääritulien takia, sanoi Horttanainen juovansa kahvin, vaikka yksinään.

Olin silloin vielä hänen kaverinaan, mutta kun pari konekiväärisuihkua pyyhälsi läpi teltan katon, niin jopa Horttanaistakin vietiin. Ei tainnut olla oikein aikaa kasailla kampeitaan, saatikka sitten kahvia juomaan. Niin sitten tultiin niille alkuperäisille teltoille, josta aiemmin viikko takaperin oli lähdetty. Siellä oli rauhallista. Kun sitten seuraavana päivänä tuli pataljoonankomentajan lähetti ilmoittamaan uudesta hyökkäysoperaatiosta, niin muuan mies tokaisi:

- "Sano sille komentajallesi sellaiset terveiset, että menee kerran itse, *ennen kuin tulee meitä kysymään*".

Liekö lähetti sitten vienyt terveiset perille, kun kokonaiseen vuorokautteen ei kuulunut mitään. Sitten tuli säyseäntuntuinen vänrikki ja maaniteli meidät siirtymään rauhallisemmille maisemille. Niin jäi jännittävät tilanteet muistojen joukkoon". -

Lähde: Kansa taisteli: Talvisota julkaisematon kirjoitus no 2955 - Vilho Vuorinen, Lieksa).

Tulta Toukokuussa -haastekampanjassa menestystä Kainuuseen

Teksti: Ossi Laine

Valtakunnallisessa Tulta toukokuussa -kilpailussa mitataan yhdistysten ja piirien välistä paremmuutta. Kainuulaiset reserviläisyhdistykset lähtivät jälleen aktiivisesti mukaan kilpailuun ja osoittivat, että maakunnassa riittää ampumatoimintaan sitoutuneita reserviläisiä ja vahvaa yhteishenkeä.

Tulta toukokuussa on vuosittain järjestettävä kilpailu, jossa reserviläisyhdistykset ja piirit pääsevät mitaamaan toistensa aktiivisuutta ja ampumataitoa. Kilpailun erityinen merkitys on siinä, ettei kyse ole vain yksittäisen ampujan suorituksesta. Menestys rakentuu koko yhdistyksen toiminnasta – siitä, kuinka hyvin jäsenistö saadaan mukaan harjoittamaan ja kilpailemaan.

Tämän vuoden haaste saavutti uudet ennätykset. Tulta toukokuussa! -haasteen aikana ammuttiin molempien liittojen alaisissa ampumatapahtumissa yhteensä noin 1 288 000 laukausta. Viime vuoden haasteen aikana laukauksia ammuttiin 1 180 000.

Tulta toukokuussa! -haasteeseen kirjattiin tänä vuonna yhteensä 18 383 vähintään kymmenen laukauksen ampumasuoritusta. Suomen Reserviupseeriliiton osuus kaikista suorituksista oli 26 prosenttia ja Reserviläisliiton 74 prosenttia. Viime vuonna ampumasuorituksia kirjattiin kaikkiaan 17 228 kappaletta.

Aktiivisimmat piirit ja yhdistykset palkitaan

Reserviupseeriliitto palkitsee haasteeseen aktiivisimmin osallistuneita piirejä ja yhdistyksiä viidessä eri sarjassa. Piirin/yhdistyksen suoritukset on suhteutettu piirin/yhdistyksen jäsenmäärään (jäsenmäärätilasto 31.12.2025).

Piirisarjoja oli kaksi: alle 1000 jäsenen sekä yli 1000 jäsenen piirien sarja.

Alle 1000 jäsenen piireistä jäsenmäärään suhteutettuna eniten suorituksia kirjattiin **Kainuun Reserviupseeripiirissä**, jossa suoritusmerkintöjä tuli kaikkiaan 552. Toiseksi eniten suorituksia jäsenmäärään suhteutettuna kirjattiin Etelä-Karjalan Reserviupseeripiirissä (301 suoritusmerkintää) ja kolmanneksi eniten Pohjois-Karjalan Reserviupseeripiirissä (207 suoritusmerkintää).

Yli 1000 jäsenen piireistä jäsenmäärään suhteutettuna eniten suorituksia kirjattiin Etelä-Hämeen Reserviupseeripiirissä, jossa suoritusmerkintöjä tuli kaikkiaan 572. Toiseksi eniten suorituksia jäsenmäärään suhteutettuna kirjattiin Pohjois-Pohjanmaan Reserviupseeripiirissä (335 suoritusmerkintää) ja kolmanneksi eniten Uudenmaan Reserviupseeripiirissä (379 suoritusmerkintää).

Yhdistyksen jäsenmäärään suhteutettuna Reserviupseeriliiton aktiivisimmat yhdistykset, joissa on jäseniä yli 150, olivat 1. Imatran Reserviupseerit (252 suoritusmerkintää), 2. Hämeenlinnan seudun Reserviupseerit (193 suoritusmerkintää) ja 3. Riihimäen Reserviupseerit (157 suoritusmerkintää).

Yhdistyksen jäsenmäärään suhteutettuna Reserviupseeriliiton aktiivisimmat yhdistykset, joissa on jäseniä 50–149, olivat 1. Kuusamon Reserviupseerit (128 suoritusmerkintää), 2. Iitin Reserviupseerit (83 suoritusmerkintää) ja 3. **Suomussalmen Reserviupseerit** (111 suoritusmerkintää).

Yhdistyksen jäsenmäärään suhteutettuna Reserviupseeriliiton aktiivisimmat yhdistykset, joissa on jäseniä 49 tai alle, olivat 1. **Ristijärven Reserviupseerit** (234 suoritusmerkintää), 2. Åbolands Reservofficersförening r.f. (170 suoritusmerkintää) ja 3. Orimattilan Reserviupseerit (83 suoritusmerkintää).

Reserviläisliitto palkitsee haasteeseen aktiivisimmin osallistuneita piirejä ja yhdistyksiä kahdessa eri piirisarjassa ja kolmessa eri yhdistys-sarjassa. Piirien ja yhdistysten suoritukset on suhteutettu jäsenmääriin (jäsenmäärätilasto 31.12.2025).

Alle 2 500 jäsenen piireistä jäsenmäärään suhteutettuna eniten suorituksia kirjattiin **Kainuun Reserviläispiirissä**, jossa suoritusmerkintöjä tuli kaikkiaan 1 222. Toiseksi eniten suorituksia jäsenmäärään suhteutettuna kirjattiin Pohjois-Karjalan Reserviläispiirissä (984 suoritusmerkintää) ja kolmanneksi eniten Suur-Savon Reserviläispiirissä (716 suoritusmerkintää).

Yli 2 500 jäsenen piireistä jäsenmäärään suhteutettuna eniten suorituksia kirjattiin Pohjois-Savon Reserviläispiirissä, jossa suoritusmerkintöjä tuli kaikkiaan 1 183. Toiseksi eniten suorituksia jäsenmäärään suhteutettuna kirjattiin Etelä-Hämeen Reserviläispiirissä (1 153 suoritusmerkintää) ja kolmanneksi eniten Pohjois-Pohjanmaan Reserviläispiirissä (931 suoritusmerkintää).

Yhdistyksen jäsenmäärään suhteutettuna Reserviläisliiton aktiivisimmat yhdistykset, joissa on alle 150 jäsentä, olivat 1. Sisä-Suomen Reserviläiset (67 suoritusmerkintää), 2. **Puolangan Reserviläiset** (308 suoritusmerkintää) ja 3. **Ristijärven Reserviläiset** (282 suoritusmerkintää).

Yhdistyksen jäsenmäärään suhteutettuna Reserviläisliiton aktiivisimmat yhdistykset, joissa on 150–299 jäsentä, olivat 1. Pieksämäen Reserviläiset (450 suoritusmerkintää), 2. Lopen Reserviläiset (322 suoritusmerkintää) ja 3. Pohjois-Kymen Reserviläiset (299 suoritusmerkintää).

Yhdistyksen jäsenmäärään suhteutettuna Reserviläisliiton aktiivisimmat yhdistykset, joissa on jäseniä 300 tai yli, olivat 1. Liperin Reserviläiset (450 suorituserkintää), 2. **Kajaanin Reserviläiset** (226 suorituserkintää) ja 3. Kuopion Reserviläiset (380 suorituserkintää).

Kainuun reservipiirien tulokset yhdistyksittäin:

Reserviupseeripiiri

Yhdistys / Jäsenet/suoritukset

Puolangan Reserviupseerit	29	38
Ristijärven Reserviupseerit	47	234
Paltamon Ru-kerho	16	1
Kajaanin Ru-kerho	153	61
Sotkamon Reserviupseerit	36	60
Suomussalmen Reserviups.	90	22
Kuhmon Reserviupseerit	66	66
Hyrnsalmen Ru-kerho	8	4

Reserviläispiiri

Puolangan Reserviläiset	48	308
Ristijärven Reserviläiset	47	282
Paltamon Reserviläiset	87	312
Kajaanin Reserviläiset	311	226
Sotkamon Reserviläiset	124	44
Vuolijoen Reserviläiset	52	14
Suomussalmen Res.	90	22
Kuhmon Reserviläiset	197	14
Hyrnsalmen Reservinaliups.	12	0
Ruhtinansal. Reservinaliups.	10	0

Paltamon Reserviläisten ammunnat. Kuva Ari Häkälä

Tulta toukokuussa -kilpailun arvo ei ole pelkästään siinä, kuka sijoittuu ensimmäiseksi. Yhtä tärkeää on saada reserviläiset liikkeelle ja ampumaradoille. Suorituksen voi tehdä vaikka ilma-aseella kotiradalla.

Kainuulaisten yhdistysten menestystä haastekilpailussa voidaan pitää ennen kaikkea osoituksena siitä, että maakunnassa tehdään aktiivista reserviläistoimintaa.

Kiitos myös kaikille haasteeseen osallistuneille toimijoille! Jokainen ampu-masuorituksen tehnyt on ollut rakentamassa yhteistä tulosta.

Tästä on hyvä jatkaa tulevaan vuoteen.

Sotahistorian matkalla Lieksasta Ilomantsiin

Teksti ja kuvat Ossi Laine

Tammenlehvän Kainuun perinneyhdistys ja Kainuun reservipiirit järjestivät 8-9. elokuuta kaksipäiväisen sotahistorian matkan Pohjois-Karjalan taistelukentille. Lauantai-aamuna käynnistyneen matkan reitti kulki Kajaani–Sotkamo–Kuhmo -akselia pitkin kohti Lieksan Nurmijärveä, jossa pidimme matkan ensimmäisen tauon kahvila Piukassa.

Nurmijärvellä meidät otti vastaan matkan ensimmäinen opas, Rukajärven suunnan historyyhdistyksen puheenjohtaja Tenho Tikkanen. Kahvittelun jälkeen siirryimme hänen johdollaan legendaariselle Rukajärven tielle, joka kulkee vielä suurelta osin sodan aikaista linjausta pitkin.

Rukajärven tie saa alkunsa Lieksan asemalta ja kulkee Pankajärven ja Nurmijärven kylien kautta valtakunnan rajalle Kivivaaraan. Sieltä tie jatkuu Repolan ja Tiiksan kautta edelleen Rukajärvelle.

Kokonaispituudeltaan 230 km pitkä tie oli sodan aikana tärkeä ja käytännössä ainoa huoltoreitti Rukajärven suunnan joukoille. Tätä tietä kulkivat jatkosodan vuosina tuhannet kainuulaiset miehet ja naiset. Rukajärven tie tuli laajemmin tunnetuksi Antti Tuurin kirjojen ja elokuva Rukajärven tie ilmestymisen jälkeen. Tie on nimetty virallisesti Rukajärven tieksi v. 2011.

Tenho Tikkasen johdolla syvennyimme talvi- ja jatkosodan keskeisiin kohteisiin sekä Rukajärven suunnan historiaan. Tämän alueen sotahistoria kattaa Suomen sotien koko aikajanalan alkaen talvisodan taisteluista ja jatkuen välirauhan aikana pystytettyyn Salpalinjaan, sekä jatkosodassa palvelleeseen huoltotiehen. Erillinen Rukajärven tien valokuvanäyttely on esillä myös Nurmijärven Seuralassa, johon tutustuimme aluksi. Tien varrelle on pystytetty useita opastetauluja ja sieltä löytyvässä Jukola Motissa

toimi sota-aikana huolto- ja koulutuskeskus. Paikalla sijaitsee nyt yleisön vapaasti käytettävissä oleva grillikohta sekä valokuvanäyttely. Merkittävä kohde on myös Änäkäinen, jossa on vaikuttava kivisten panssariesteiden rivistö. Tällä paikalla sijaitsi talvisodan viivytysasema sekä Salpalinjan etuasema. Alueella on tehty kunnostustöitä ja paikalta löytyy entisöityä taisteluhautaus ja konekivääripesäkkeitä. Änäkäisissä taisteltiin talvisodassa 30.11-8.12.1939. Oppaan kertomukset toivat maaston ja tienvarsien maisemat osaksi sodan aikaisia tapahtumia.

Rukajärven tietä matka jatkui Lieksan asemalle Rukajärvi-keskukseen, jossa nautimme mahtavan lounaan ja tutustuimme keskuksen kattavaan näyttelyyn Tikkasen asiantuntevalla opastuksella.

Kohti Ilomantsia

Näyttelyesittelyn jälkeen otimme suunnan kohti Ilomantsia. Matkan varrella pysähdyimme Enossa Törnin-Männistön asekätköllä, asekätkö jäi valtakunnallisen asekätkentäoperaation ulkopuolelle, minkä vuoksi sitä ei paljastettu vuoden 1945 tutkimuksissa.

Kätkennästä vastasivat kapteeni Lauri Törni ja hänen asealiupseerinsa Arvo Männistö. Kätkö löytyi vasta vuonna 1993, kun Arvo Männistö ilmoitti sen sijainnin. Kätköä avattaessa yhden Degtjarov-pikakiväärin perästä löytyi sinivalkoinen nenäliina. Presidentti Mauno Koivisto tunnisti sekä nenäliinan että aseensa omakseen. Hän kertoi käyttäneensä juuri tätä nenäliinaa aseensa puhdistamiseen rintamalla ollessaan Törnin komppaniassa. Ase on nykyisin Sotamuseon kokoelmissa. Tämä paikka tarjoaa mielenkiintoisen näkökulman Suomen sotahistoriaan ja erityisesti sodan jälkeiseen aikaan. Varautuminen sodan järkeisiin uhkiin entisen vihollisen taholta näkyy tässä konkreettisesti.

Päivän päätteeksi saavuttiin hyvissä ajoin Ilomantsiin, jossa majoituttiin maatilamajoitukseen. Pitkän päivän jälkeen oli aikaa vaihtaa ajatuksia päivän tapahtumista ja valmistautua seuraavan päivän sotahistorialliseen kierrokseen.

Ilomantsin sotatielle

Sunnuntaiaamu alkoi matkan toisella suurella teemalla: Ilomantsin sotatiellä. Oppaana toimi todellinen asiantuntija, sotakamreeri Rauno Suhonen, jonka johdolla tutustuttiin Ilomantsin alueen monipuoliseen sotahistoriaan. Kierroksen aikana käytiin sekä talvisodan että jatkosodan kohteissa.

Ilomantsin taistelut kesällä 1944 olivat Suomen puolustuksen kannalta merkittävä kokonaisuus. Alueella käytiin sodan loppuvaiheen taisteluja, joissa suomalaiset joukot onnistuivat saamaan huomattavia torjuntavoittoja. Kenraali Raappanan johdolla suomalaiset joukot motittivat kaksi venäläisten divisioonaa. Neuvostojosukot pakenivat lopulta itään ja jättivät raskaan kaluston, mm. yli 100 tykkiä ja lähes 100 kranaatinheitintä suomalaisten sotasaaliiksi.

Rukajärven tie, Jukolan motin alueella opas Tenho Tikkanen kertoo paikan historiasta

Törnin-Männistön asekätkö sijstsee Enossa

Ilomantsin maasto on monella tavalla vaikuttava. Metsät, vaarat, tiet ja vesistöt muodostavat maiseman, jossa sotahistorian tapahtumat tuovat oman ulottuvuuden. Suhosen kertomukset antoivat paikoille aivan uuden merkityksen.

Yksi matkan kiinnostavista kohteista oli Parppeinvaaralla sijaitseva Raappanan maja, joka liittyy myös kenraalimajuri Erkki Raappanan ja Ilomantsin sotatoimien historiaan. Tämä alun perin Tiiksassa sijainnut Raappanan komentopaikka, Rukapirtti, tuotiin jatkosodan päätyttyä Suomeen ja pystytettiin uudelleen Lieksan Suomujärven rannalle 1945, josta se kiistojen jälkeen siirrettiin Ilomantsin Parppeinvaaralle 1984. Kerrotaan, että majan pystytystä oli tuolloin varauduttu turvaamaan jopa sotilaiden voimin.

Sotatien kohteissa historia konkreetisoitui jälleen maastoksi, etäisyyksiksi ja paikoiksi. Kartalta katsottuna tapahtumat voivat tuntua kaukaisilta, mutta maastossa liikuttaessa ymmärtää paremmin, millaisia haasteita sotilaat aikanaan kohtasivat.

Historiaa kunnioittaen

Kahden päivän aikana matkalaiset saivat kattavan katsauksen itäisen Suomen sotahistoriaan. Rukajärven suunnan tapahtumat, Lieksan talvisota, asekätkentään liittyvä historia sekä Ilomantsin talvi- ja jatkosodan kohteet muodostavat suuren kokonaisuuden.

Sotahistoriasta kiinnostuneille tällaiset matkat ovat enemmän kuin pelkkiä retkiä. Ne ovat mahdollisuus tutustua omaan historiaan, oman suvun historiaan ja nähdä tapahtumapaikat omin silmin ja siirtää tietoa myös tuleville sukupolville.

Sotahistorian ymmärtäminen auttaa myös ymmärtämään sitä, miksi maanpuolustustahto, varautuminen ja yhteinen vastuu ovat edelleen tänä päivänä tärkeitä asioita. Menneiden sukupolvien kokemuksia ei voida siirtää sellaisenaan nykypäivään, mutta niistä voidaan oppia.

Ilomantsin sotatien jälkeen oli aika suunnata takaisin kotiin. kohti Kainuuta.

Kenraali Raappanan komentopaikka Rukapirtti nykyisessä sijainnissa Parppeinvaaralla

Matkalle osallistujat Euroopan Unionin itäisimmällä pisteellä. Mukana 19 matkalaista Paltamosta, Ristijärveltä, Kajaanista, Sotkamosta ja Kuhmosta.

Latu-patsas kunnioittaa kaikkien Rukajärven suunnan veteraanien hiihtotaitoa

Teksti ja kuva: Ossi Laine

Lieksan rautatieaseman ympäristöön valmistunut Latu-patsas on kunnianosoitus kaikille Rukajärven suunnan veteraaneille. Muistomerkin lähtökohtana on ajatus, jota monet sota-historian tutkijat ovat korostaneet: Rukajärven suunnan menestys jatkosodassa perustui suurelta osin miesten poikkeukselliseen hiihtotaitoon sekä kykyyn liikkua omatoimisesti vaativissa erämaaolosuhteissa kaikkina vuodenaikoina.

Rukajärven suunnan joukoissa palveli suuri määrä maamme parhaisiin kuuluneita hiihtäjiä mm. Paavo Lonkila, Urpo Korhonen, Teuvo Laukkanen, Klaes Karppinen ja Frans Heikkinen sekä monia muita. Useat heistä menestyivät myöhemmin myös kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Hiihtotaito ei ollut vain urheilua, vaan ratkaiseva osa sotilaiden toimintakykyä. Pitkät partiomatkat, huoltotehtävät ja joukkojen liikuttaminen vaativat osaamista, jota oli kartutettu jo lapsuudesta lähtien metsissä, järvien jäillä ja maaseudun talvisissa olosuhteissa.

Ajatus Latu-patsaasta syntyi Kiuruvedellä helmikuussa 2025. Hammas-tekniikko Vesa Pölkki kertoi aikaisemmasta ehdotuksestaan pystyttää muistomerkki olympiavoittaja Paavo Lonkilan kunniaksi. Kun keskustelu siirtyi Rukajärven suunnan historiaan, syntyi ajatus laajentaa muistomerkin merkitys koskemaan kaikkia Rukajärven veteraaneja. Pölkki antoi luvan käyttää alkuperäistä ideaansa uuden muistomerkin pohjana.

Patsaan ensimmäisen luonnoksen laati Pinja Biga, joka toteutti piirroksen isovanhemmilleen lahjaksi. Suunnitelmaa kehitettiin edelleen osana Lieksan rautatieaseman ympäristön uudistamista.

Lieksan aseman puistoalueen kokonaisratkaisun ovat suunnitelleet arkkitehdit Kari Palaste ja Mikko Päällysaho. Molemmilla on vahva kokemus historiallisten rakennusten ja kulttuuriympäristöjen suunnittelusta. Heidän laatimassaan pihasuunnitelmassa muistomerkeille on osoitettu oma Patsaspuisto, joka muodostaa luontevan kokonaisuuden Rukajärvi-keskuksen, asemarakennuksen ja asemamakasiinin yhteyteen.

Patsaspuiston erityinen merkitys on siinä, että se on veteraanien jälkipolven suunnittelema kunnianosoitus veteraanisukupolvelle. Se yhdistää sodan historian, liikunnan perinteet ja asevelihengen samaan kokonaisuuteen.

Latu-patsaan valmistaa tunnettu kuvanveistäjä Pekka Väisänen Sukevan Kivi Oy:stä. Hänen tunnetuimpiin töihinsä kuuluu Vieremällä sijaitseva Isänmaan puolesta -muistomerkki.

Latu-patsas ei ole muistomerkki yhdelle henkilölle. Se on kunnianosoitus kokonaiselle sukupolvelle – miehille, joiden hiihtotaito, sitkeys ja luonnossa liikkumisen osaaminen olivat ratkaisevassa asemassa Rukajärven suunnan menestyksessä. Samalla se muistuttaa tuleville sukupolville siitä, että suomalainen erä- ja hiihtokulttuuri oli aikanaan myös osa maamme puolustuskykyä.

Asevelihengessä rakennettu Patsaspuisto kertoo veteraanien perinnöstä, joka elää edelleen Lieksan Rukajärvi-keskuksen toiminnassa ja koko Rukajärven suunnan historiatyössä.

Kajaanin Reserviläiset perustivat drone-kerhon

Teksti ja kuvat: Kalle Loisa

Ajanmukaista reserviläistoimintaa on tekeillä Kajaanissa. KajRes on perustanut dronekerhon, jossa lähdetään kasvattamaan jäsenistön drone-tietoja ja -taitoja. Olemme hankkineet yhdistykselle pienen DJI Mini 4 Pro kuvauskohterin ja vielä pienemmän analogisen tekniikan FPV-nelikopterin ohjaimineen ja silmikkoineen. Kerho kokoontuu ainakin kerran kuukaudessa lennätysten merkeissä ja kerholla on oma Whatsapp-ryhmä drone-aiheista viestintää varten.

Toimintasuunnitelmassa on mukana myös maastoharjoituksia sekä kineettisen drone-torjunnan harjoituksia Hoikanportin haulikkoradoilla.

Kajaanin Reserviläiset ry on rekisteröitynyt Traficomille drone-operaattoriksi ja yhdistyksen kalustoa lennättäviltä kauko-ohjaajilta vaaditaan asiaankuuluva A1/A3-verkkoteoria-koe suoritettuna. Lennättäminen tehdään aina vastuullisesti, voimassa olevan lainsäädännön ja ilmailusään-

töjen mukaisesti sekä ulkoilmassa lennätystä tehdään aina lennätys-ilmoitus Flyk drone-karttapalveluun.

Ylhäällä oikealla kuvassa Sami Laukanen ja Heikki Kiviniemi kalustomme kanssa, kuvan otti kerhon vetäjä Kalle Loisa.

Sovelletun reserviläisammunnan piirinmestaruuskilpailut Puolangalla

Laatuaan kolmas Kainuun piirin Sovelletun Reserviläisammunnan (SRA) mestaruuskilpailu järjestettiin Puolangalla 15.5. – 16.5.2026. Puolangan Ampujien Soidinkankaan ampu-
maradalla. Kilpailussa rakennuspäivä oli helatorstai 14.5, toimitsijakilpailu ammuttiin perjantaina 15.5. ja pääkilpailu lauantaina 16.5. Kilpailussa ammuttiin 7 rastia. Kilpailun pääjärjestäjähdistys oli nimellisesti tällä kertaa Puolangan Reserviläiset ry, mutta järjestelyihin ja rastien pitoon osallistui runsaasti muitakin kainuulaisia reserviläisyhdistyksiä ja niiden henkilöstöä.

Kilpailuun osallistui ampujia myös Kainuun ulkopuolelta, yhteensä kilpailijoita oli 77, joten edelliseen vuoteen kasvu oli muutaman kilpailijan verran. Enemminkin olisi toki mukaan sopinut. Paras kainuulainen ampuja ja näin ollen piirinmestari tänä vuonna on Ville Haverinen edustaen Kuhmon Reserviläiset ry:tä. Kilpailunjohtajana toimi Kalle Loisa (KajRes), varajohtajana ja tuloslaskentavastava Jyrki Pesonen (KajRuk), ratamestarina Matti Sutinen (PuRes) ja kilpailuväpelinä Heikki Ohtamaa (PuRes).

Puolankalaiset olivat suunnitelleet huippurastit ja niihin tilannetta kuvaavat skenaariot. Ampumaetäisyydet vaihtelivat radan sallimissa etäisyyksissä yhdestä metristä kahteen sataan. Rastien rakentamiseen ja kilpailun järjestämiseen panostettiin paljon ja palautekyselystä palautteeksi tulikin n. 4,6 asteikolla 1-5.

Tämä kilpailu oli jälleen hieno näyte kainuulaisen yhteistyön voimasta, jolla saadaan aikaan hienoja reserviläistapahtumia, joissa puhalletaan yhteen hiileen yhteisellä asialla. Kaiken kaikkiaan kilpailussa ammuttiin yhteensä n. 15000 laukausta kivääreillä, pistooleilla ja haulikoilla, eikä pääkilpailun koko päivän kestänyt sadepäi

Sovelletun Reserviläisammunnan Kainuun reservipiirien mestari 2026, Ville Haverinen Kuhmon Reserviläiset.

väkään ampujia ja toimitsijoita juuri haitannut. Kilpailua oli tukemassa taloudellisesti palkinnoilla, rakennusmateriaalilla, toimitsijoiden huollolla ja rahallisesti Valco Oy, AaWee Oy, Aution Rauta, Rakennusliike Halonen, Puolangan kunta, Würth Oy, Hietanien Pirtti Oy, Haix Oy sekä Kainuun Reserviläispiirit.

Kärkituloksia luokittain:

Avoim

1. Hannu Koivikko, Iisalmen seudun Reserviläiset ry
2. Tommi Puurunen, Kuhmon Reserviläiset ry
3. Vesa Kaunisto, Paltamon Reserviläiset ry

Vakio

1. Jukka Honkanen, Paltamon Reserviläiset ry
2. Jussi Heikkinen, Puolangan Reserviläiset ry
3. Santeri Aikio, Kuusamon Reserviupseerikerho

TST

1. Ville Haverinen, Kuhmon Reserviläiset ry (Piirin Mestari 2026, paras kainuulainen yhdistetyltä tulostilalta)
2. Huuko Kovalainen, Kajaanin Reserviläiset ry
3. Severi Lidström, Kajaanin Reserviläiset ry

Kaikki tulokset löytyvät Shoot'n Score It -tulospalvelujärjestelmästä.

Kiitoksia kaikille tukijoille ja operatioon osallistuneille!

Kilpailunjohtaja

Kalle Loisa, Kajaanin Reserviläiset ry

Kainuulaisten joukkue Syndalenin SRA-Sm-kisoissa

Varautumisseminaari, osa 1: "Mitä 72h aikana Kajaanissa tapahtuu kriittisissä yrityksissä"

Kajaanin Reserviupseerikerho järjestää kolmiosaisen seminaarisarjan varautumisesta. Ensimmäinen tilaisuus 30.9.2026 keskiviikkona käsittelee tavallisia kansalaisia arjessa.

Paikkana on Kajaanin kaupungintalon valtuustosalin, ovet avataan 16:30 ja tilaisuus alkaa klo 17:00

Puhujina toimialansa ammattilaisia joita, yleisön lisäksi, johdatellaan realistiseen skenaarioon. Tämä tapahtuu meidän Kajaanissa.

Yleisölle kahvitarjoilu, jonka takia tämä ilmoittautuminen on olemassa.

Kaikki kerätyt tiedot tuhoetaan tilaisuuden jälkeen.

Lopuksi paneelikeskustelu puhujien kesken ja yleisöllä mahdollisuus esittää kysymyksiä.

Tilaisuus on avoin kaikille kansalaisille ja suositellaan erityisesti nuorille, keski-ikäisille ja varttuneemmille; jotka asuvat sisätiloissa, syövät päivittäin ruokaa, juovat vettä ja käyttävät sähköä.

Ilmoittaudu täällä:

<https://forms.gle/mYGNACA7Bv1k-4Dbi9> «

KAJAANIN RESERVIUPSEERIKERHO ESITTÄÄ

SÄHKÖT KATKEAVAT: MITÄ TAPAHTUU KRIITTISISSÄ YRITYKSISSÄ KAJAANISSA ENSIMMÄISTEN 72 H AIKANA?

Varautumisen teemaseminaari ja paneelikeskustelu

AIKA

Keskiviikko 30.9.2026
Klo 17:00 – 20:00

PAIKKA

Kajaanin kaupungintalo
Valtuustosali

OSALLISTUMINEN

Avoin kaikille & maksuton
Kahvitarjoilu

SEMINAARIN OHJELMA

17:00 – 17:10	Tilaisuuden avausanat Jyrki Pesonen, puheenjohtaja (Kajaanin reserviupseerikerho)
17:10 – 17:15	Skenaariokuvaus: Sähkökatkeavat Illan tilannekuvaus alustusten pohjaksi (Antti Lappalainen)
17:15 – 18:15	Näkökulmapuheenvuorot: Ensimmäiset 72 tuntia 17:15 – 17:30 Kajave Oy: Timo Jutila, toimitusjohtaja 17:30 – 17:45 Kajaanin Vesi: Juha Nurminen, johtaja 17:45 – 18:00 Puolustuskiinteistöt: Jaakko Perhovaara, valmiuspäällikkö 18:00 – 18:15 Osuuskauppa Maakunta: Arto Mustonen, toimialajohtaja
18:15 – 18:45	Kahvitauko & verkostoituminen
18:45 – 19:25	Paneelikeskustelu: Kestääkö Kajaani jos järjestelmät kaatuvat? Paneelikeskustelu riippuvuuksista, ihmisten toiminnasta ja resurssikilpailusta. Mukana alustajat Timo Jutila, Juha Nurminen, Jaakko Perhovaara ja Arto Mustonen. Moderaattorina Antti Lappalainen.
19:25 – 19:50	Yleisökysymykset & keskustelu
19:50 – 20:00	Yhteenveto & seminaarin päätös Antti Lappalainen & Jyrki Pesonen

Järjestäjä: Kajaanin reserviupseerikerho ry

Verkkosivut: www.rul.fi/kajaani

Tervetuloa kuulemaan ja osallistumaan keskusteluun!

ILMOITTAUDU

Tule mukaan reserviläistoimintaan

Suomen Reserviupseeriliitto: <https://www.rul.fi/jasenhakemus>

Reserviläisliitto: <https://www.reservilaisliitto.fi/jasenille/jasenhakulomake/>